

Sociale kracht

Sociale kracht 2017-2015
in gemeente Woudenberg

Onderzoek uitgevoerd in opdracht van
de gemeente Woudenberg

Dimensus
■ beleidsonderzoek

Voorwoord

De verhouding tussen overheid en burgers verandert sterk. Steeds meer wordt een beroep gedaan op de inzet van burgers. Dat geldt voor de zorg voor elkaar, maar ook voor de inrichting van en het onderhoud in de buurt en de leefbaarheid en veiligheid in de directe woonomgeving. Een aanpassingsslag is nodig voor alle partijen. Het nieuwe zorgstelsel bijvoorbeeld, leunt niet louter meer op overheidsvoorzieningen, maar vereist dat mensen kijken wat ze zelf nog kunnen en kunnen doen voor elkaar. Inwoners worden nadrukkelijk aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid en kracht en op die van hun netwerk en omgeving. De ondersteuning moet bovendien zo dichtbij mogelijk, liefst in de eigen wijk of kern, worden georganiseerd. Gemeenten zijn echter wél voor een belangrijk deel verantwoordelijk voor de ondersteuning aan jeugdigen, chronisch zieken, ouderen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Aan gemeenten de taak om een sociale infrastructuur neer te zetten voor mensen die hulp of ondersteuning nodig hebben.

Er zijn en komen veel databronnen beschikbaar om te kunnen meten of gemeenten op het goede spoor zitten. Het gaat daarbij vooral om registratiecijfers van inwoners die in bepaalde beleidscategorieën vallen. Naast objectieve cijfers (met name aantal registraties) is het belangrijk dat vanuit het perspectief van bewoners wordt gekeken naar de mogelijkheden en kansen in wijken en buurten en bij de burgers zelf. Daarom staat in de Monitor Sociale Kracht de beleving van de burgers centraal: wat vinden de burgers, redden ze zichzelf, wat kunnen ze (zelf en met anderen) doen en belangrijk ook: wat willen ze doen?

Over de kwaliteit van wijken of buurten, in termen van leefbaarheid en veiligheid, is al veel bekend, maar deze informatie biedt onvoldoende inzicht in waar de kracht van de bewoners zit en hoe deze benut, ingezet en gestimuleerd kan worden. Met de Monitor Sociale Kracht krijgen gemeenten deze concrete kennis en inzichten wél. Waar andere monitoren alleen de veerkracht van mensen meten óf juist gericht zijn op de leefbaarheid van wijken of buurten, redeneert de Monitor Sociale Kracht vanuit beide invalshoeken. Immers, zowel persoonlijke factoren als omgevingsfactoren bepalen de sociale kracht van het collectief in een gemeente. De Monitor Sociale Kracht is ontwikkeld door Dimensus samen met (voorheen) Lokaal Centraal en de gemeente Houten. Met de Monitor Sociale Kracht zijn impliciet ook de gegevens verzameld voor de verkorte versie van de Burgerpeiling Waar Staat Je Gemeente van KING/VNG

Inhoudsopgave

SOCIALE KRACHT	7
ZELFREDZAAMHEID	9
BOUWSTENEN VAN ZELFREDZAAMHEID	11
PARTICIPATIE	15
BOUWSTENEN VAN PARTICIPATIE	17
MATE VAN EENZAAMHEID	20
BOUWSTENEN VAN DE MATE VAN EENZAAMHEID	22
FINANCIËLE ZELFREDZAAMHEID	24
BOUWSTENEN VAN FINANCIËLE ZELFREDZAAMHEID	26
SOCIALE SAMENHANG IN DE BUURT	28
BOUWSTENEN VAN SOCIALE SAMENHANG IN DE BUURT	30
LEEFBAARHEIDSBELEVING	34
BOUWSTENEN VAN LEEFBAARHEIDSBELEVING	36
VEILIGHEIDSBELEVING	39
BOUWSTENEN VAN VEILIGHEIDSBELEVING	41

De Monitor Sociale Kracht

De Monitor Sociale Kracht gaat uit van de beredeneerde veronderstelling dat de sociale kracht van het collectief van burgers wordt bepaald door zeven componenten die betrekking hebben op enerzijds de omgeving waarin men leeft (beleving van leefbaarheid en van veiligheid in een wijk of buurt en de sociale samenhang in de buurt) en anderzijds op de eigen situatie en de deelname aan de maatschappij (participatie, zelfredzaamheid, financiële zelfredzaamheid en de mate van eenzaamheid). Beproefde en gevalideerde vragen in de enquête vormen de basis voor het berekenen van scores voor deze zeven pijlers, die samen de score (het zijn geen rapportcijfers!) voor sociale kracht bepalen. Door de uitkomsten om te rekenen naar scores worden ijkpunten vastgelegd en zijn benchmarks mogelijk tussen gemeenten, tussen kernen en wijken of buurten, maar ook in de tijd. Met de achterliggende informatie kunnen de scores worden geduid en verklaard.

De Monitor Sociale Kracht is in 2014 ontwikkeld met medewerking van deskundigen van (voorheen) Lokaal Centraal en de beleidsonderzoeker van de gemeente Houten. Het onderzoek is als pilot in de gemeente Houten uitgevoerd. Naar aanleiding van de pilot is het onderzoeksmodel op punten aangepast en aangescherpt en vanaf 2015 in meerdere gemeenten uitgevoerd. In veel gemeenten is in 2017 een één-meting uitgevoerd. Daarmee kan inzicht worden verkregen in ontwikkelingen. De verschillen zullen veelal beperkt zijn, maar bepaalde gerichte beleidsmaatregelen zouden zichtbaar moeten worden in de cijfers.

Een hoge respons is van belang om een zo hoog mogelijke representativiteit en betrouwbaarheid van de uitkomsten te bereiken. Om deze reden is besloten bewoners meerdere mogelijkheden aan te bieden om aan het onderzoek mee te werken. Alle bewoners die voor het onderzoek zijn geselecteerd, hebben een brief van de gemeente ontvangen waarin het doel en de opzet van het onderzoek zijn uitgewerkt. De bewoners konden via een persoonlijke inlogcode de vragenlijst via internet invullen. Tevens werd de mogelijkheid geboden (telefonisch of via een bijgevoegd antwoordkaartje) een schriftelijke vragenlijst op te vragen. Na twee weken is een herinneringsbrief gestuurd. Om de respons op te hogen zijn de bewoners die in de eerste fase niet hebben gerespondeerd, na-gebeld om de enquête telefonisch af te nemen. Daardoor zijn ook mensen bereikt die uit zichzelf niet zouden hebben meegedaan. De eventuele selectiviteit in de respons is daardoor zo klein mogelijk gehouden.

Eén-meting Monitor Sociale kracht in Woudenberg

In 2015 is de Monitor Sociale Kracht voor het eerst uitgevoerd in de gemeente Woudenberg, op het niveau van de gemeente. In het najaar van 2017 heeft de één-meting plaatsgevonden. Daarop heeft deze rapportage betrekking. Er is voor het onderzoek een willekeurige steekproef getrokken van inwoners van 18 jaar tot en met 85 jaar. De respons bedraagt 33% in 2017, in 2015 was dat 36%.

Om betrouwbare uitspraken te kunnen doen over alle inwoners van de gemeenten zijn de onderzoeksgegevens gewogen naar leeftijd en geslacht. Dat betekent dat de verdeling in de respons door middel van een correctiefactor is rechtgetrokken naar de verdeling in de populatie.

De rapportage

De voorliggende rapportage is opgebouwd vanuit de zeven thema's die de sociale kracht bepalen van groepen inwoners of van gebieden. Per thema wordt ingezoomd op de achterliggende data op basis waarvan de scores zijn berekend. Bij de thema's wordt omschreven hoe de indicatoren tot stand zijn gekomen. Daarbij worden ook gekeken naar verschillen tussen leeftijdsgroepen en naar huishoudenssamenstelling en opleidingsniveau. Omwille van de overzichtelijkheid van de rapportage zijn niet alle vragen uit de enquête tot in detail beschreven. Hiervoor is een tabellenrapport opgesteld, waarin de uitkomsten op alle vragen zijn weergegeven.

De gepresenteerde indicatoren hebben vooral een relatieve waarde, bedoeld om bijvoorbeeld gebieden (gemeenten, wijken, buurten of kernen) of bewonersgroepen te vergelijken en om een vergelijking in de tijd te kunnen maken. Het zijn dus nadrukkelijk géén rapportcijfers maar indicatorscores op een schaal van 0 tot 10. Uiteindelijk leveren de indicatoren samen een eindcijfer op voor de sociale kracht. Met de uitkomsten van de onderliggende vragen kunnen de verschillen tussen de scores worden geduid vanuit het perspectief van de inwoners.

Tot slot: het is van belang om bij de interpretatie van de resultaten rekening te houden met de context van de gemeente. Dat is zeker relevant als de uitkomsten worden vergeleken met andere gemeenten. Het lokale karakter en het lokale beleid kunnen immers leiden tot bepaalde uitkomsten, die afwijken van andere gemeenten. Het is dan ook van belang om lokale kennis te betrekken bij de interpretatie om tot een juiste duiding te komen. We hopen dat deze rapportage uitnodigt om met verschillende bestuurders en beleidsmedewerkers om de tafel te gaan en te kijken waar successen aan kunnen worden toegeschreven en waar verbeteringen mogelijk zijn.

De pijlers van sociale kracht

Persoonlijke kenmerken

Zelfredzaamheid is het vermogen van mensen om zichzelf te redden met de voortdurende veranderingen en gevolgen van een (chronische) ziekte of een beperking, op alle levensterreinen¹. Zelfredzaamheid valt uiteen in het zich kunnen redden in het dagelijks leven (bijv. bij algemene dagelijkse levensverrichtingen zoals aankleden, opvoeding, bewegen en sociale contacten), het zelf-organiserend vermogen (zelf hulp inschakelen, zelfregie) en de weerbaarheid (aanpassingsvermogen en veerkracht = herstellen van tegenspoed).

Participatie heeft betrekking op de mate waarin iemand deelneemt aan de samenleving en aan het maatschappelijk leven. In kaart wordt gebracht hoe het sociale leven er uit ziet en wat de maatschappelijke betrokkenheid en inzet is van burgers. Bij participatie gaat het om wel of geen werk, re-integratie en opleiding, doen van mantelzorg of vrijwilligerswerk en de betrokkenheid bij het verenigingsleven en deelname aan activiteiten.

De **mate van eenzaamheid** wordt bepaald door een aantal uitspraken over het gevoel van eenzaamheid of beperkte betrokkenheid bij de samenleving.

Financiële zelfredzaamheid zegt iets over de financiële draagkracht en –last van mensen. Dit is een belangrijke indicator voor de mogelijkheden of capaciteiten van een individu of van buurtbewoners tezamen. Aspecten van sociaal economische status zijn inkomen en opleidingsniveau, type woning, maar uiteindelijk wordt dit bepaald door de vraag of men wel of niet kan rondkomen met het huishoudinkomen.

Wijkgerichte indicatoren

Sociale samenhang in de buurt betreft de samenhang of cohesie in de buurt en de bereidheid om zich in te zetten voor de buurt². Sociale samenhang in de buurt is van belang voor het aanpakken en tegengaan van buurtverval. Het vormt een aanknopingspunt voor de ontwikkeling van buurten. Bij sociale samenhang in de buurt kan een onderscheid worden gemaakt in sociale cohesie en informele sociale controle, ofwel de bereidheid tot ingrijpen en de feitelijke inzet voor de buurt.

Leefbaarheid heeft betrekking op de kwaliteit van wijken in termen van fijn leven in de wijk en een prettige buurt om in te wonen. Het gaat vooral om de leef- en woonomgeving van mensen, inclusief de voorzieningen in de buurt. Aspecten van leefbaarheid zijn: de aanwezigheid van voorzieningen, het onderhoud (en verloedering) van de openbare ruimte en de beleving van de woonomgeving.

Veiligheid is ook een indicator die iets zegt over de kwaliteit van wijken. In relatie tot sociale kracht gaat het hierbij vooral om de beleving van veiligheid. De score voor de veiligheidsbeleving wordt bepaald door de veiligheidsbeleving en de mate waarin sociale overlast wordt ervaren.

Zelfredzaamheid

Participatie

Mate van eenzaamheid

Financiële
Zelfredzaamheid

Sociale samenhang in
de buurt

Leefbaarheid

Veiligheidsbeleving

¹ Mast, Weijenberg en Minkman (2014). Zo Zelfredzaam. Een overzicht van instrumenten voor het meten van zelfredzaamheid. Utrecht: Vilans.

² Kleinhans en Bolt (2010). Vertrouwen houden in de buurt. Verval, ervaring en sociale samenhang in de buurt in stadsbuurten. Nicis.

Sociale Kracht

De totaalscore voor Sociale Kracht ten opzicht van 2015

De Monitor Sociale Kracht gaat uit van de veronderstelling dat de sociale kracht van het collectief van burgers (bijv. een groep of een buurt) wordt bepaald door zeven componenten. Deze componenten hebben betrekking op enerzijds de omgeving waarin men leeft (beleving van leefbaarheid en veiligheid, sociale samenhang in de buurt) en anderzijds op de persoonlijke situatie en deelname aan de maatschappij (mate van eenzaamheid, financiële zelfredzaamheid, participatie en individuele zelfredzaamheid).

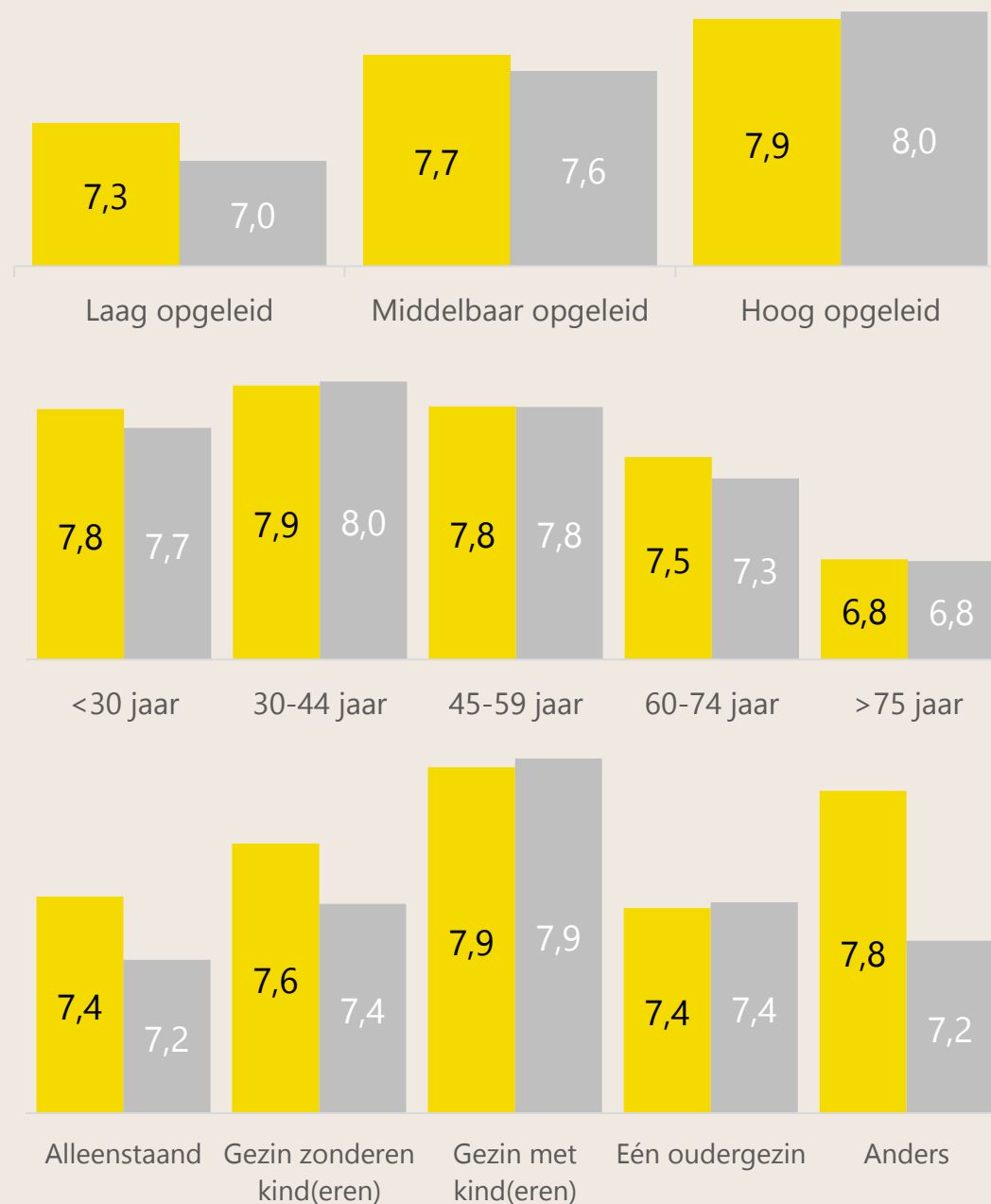
De componenten zijn samengestelde indicatoren op een schaal van 0 tot 10. Het zijn echter géén rapportcijfers. De indicatoren hebben dan ook vooral een relatieve waarde; namelijk zodat er vergelijkingen gemaakt kunnen worden in de tijd of tussen gemeenten. De scores van deze indicatoren lopen van 'slecht' naar 'goed': hoe hoger de waarde, hoe beter

Op basis van de scores van de zeven indicatoren is een totaalscore berekend voor de sociale kracht. In 2017 is deze score een 7,7, wat iets hoger is dan in 2015. Deze sociale kracht score verliest veel waarde, wanneer deze niet aan specifieke groepen wordt toegekend. In de volgende paragrafen worden de verschillen tussen bewonersgroepen uitvergroot. Vervolgens worden de bouwstenen waarmee de indicatoren zijn opgebouwd blootgelegd, zodat deze gebruikt kunnen worden voor beleidsveranderingen.

Over het algemeen zijn de hoogste score van de Sociale Kracht componenten de mate van zelfredzaamheid (8,2), de mate van participatie en de (beperkte) mate van eenzaamheid (8,2). De laagste score is de mate van sociale samenhang in de buurt (6,3).

Het uitvergroten van de Sociale Kracht scores biedt een overzicht van de groepen die opvallend zijn. De groepen met de hoogste Sociale Kracht scores zijn de hoger opgeleiden (7,9), 30 tot 44-jarigen (7,9) en de gezinnen met kind(eren) (7,9). De groepen met de laagste Sociale Kracht scores zijn 75 plussers (6,8), lager opgeleiden (7,3) en één oudergezinnen (7,4) en alleenstaanden (7,4).

Door in te gaan op de verschillende componenten van Sociale Kracht, wordt duidelijk op welke componenten men lager of hoger scoort. De laatste stap is het uitvergroten van de bouwstenen van deze componenten, zodat duidelijk wordt waardoor men lager of hoger scoort dan anderen.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid

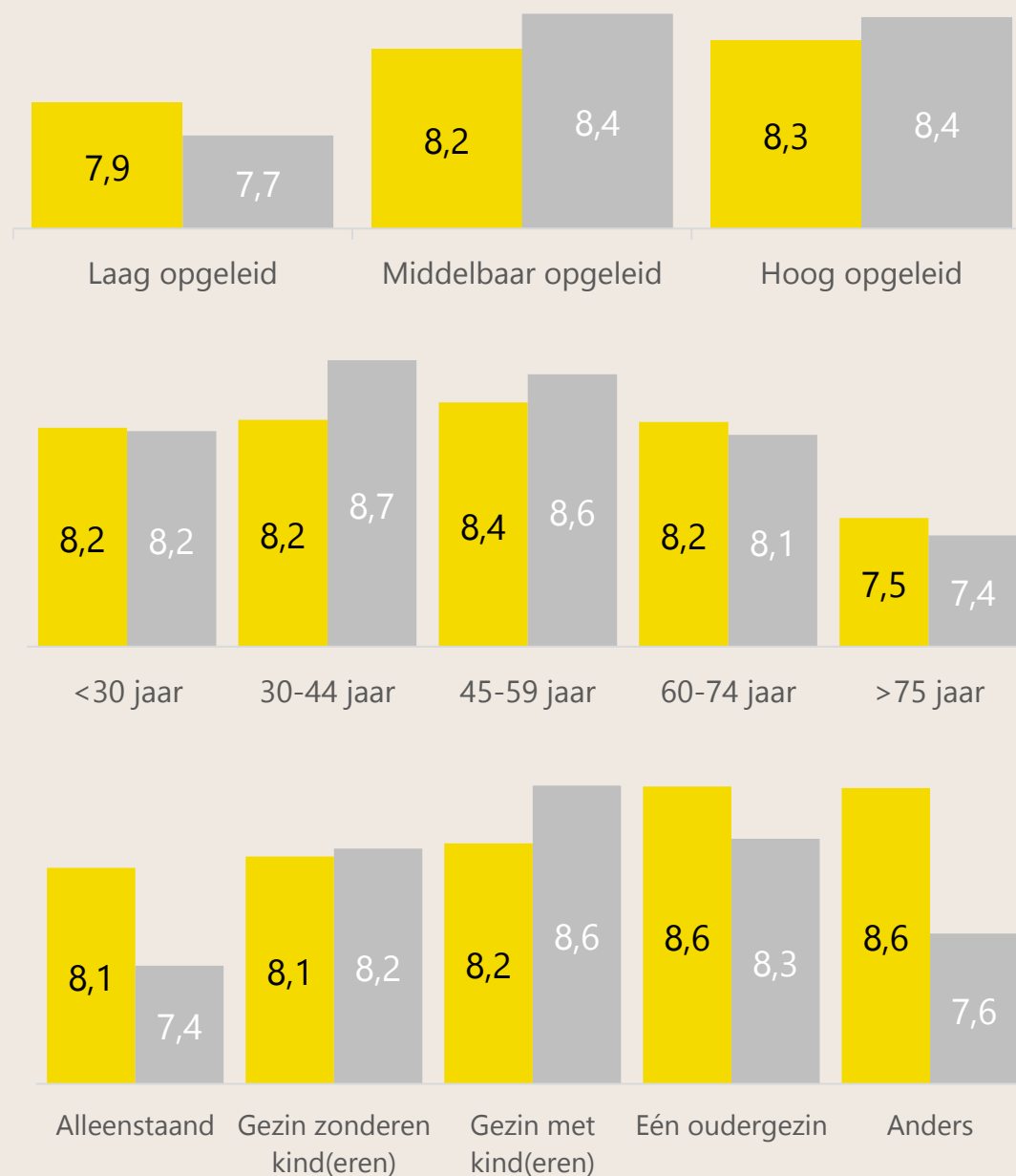
De gemeente Woudenberg scoort in 2017 een 8,2 op het gebied van zelfredzaamheid, wat iets lager is dan in 2015. Deze score is opgebouwd uit drie sub-scores: 1. Zelf-zorgend vermogen, 2. Zelf-organiserend vermogen en 3. Weerbaarheid. Elk van deze scores is opgebouwd uit een aantal enquêtevragen.

De vragen gaan over de problemen, die mensen hebben in het dagelijks leven en in hoeverre men hulp van anderen kan regelen. Denk bijvoorbeeld aan problemen van de eigen gezondheid, voldoende beweging en boodschappen doen. Deze problemen zouden met hulp van familie, vrienden en kennissen of buurtbewoners opgelost kunnen worden. Helaas blijkt dat niet iedereen over evenveel middelen beschikt.

De groepen die lager scoren op het gebied van zelfredzaamheid zijn 75 plussers (7,5), lager opgeleiden (7,9), alleenstaanden (8,1) en gezinnen zonder kind(eren) (8,1). Dit is ten opzichte van 2015 niet veel veranderd, behalve voor alleenstaanden (van 7,4 naar 8,1).

De groepen die hoog scoren op het gebied van zelfredzaamheid zijn hoger opgeleiden (8,3), 45 tot 59-jarigen (8,4) en één oudergezinnen (8,6). Deze groepen zijn ook nauwelijks veranderd ten opzichte van 2015.

Uit de grafieken blijkt dat groepen verschillend scoren op het component zelfredzaamheid. Dit kan leiden tot verschillen in de Sociale Kracht score. Om de reden(en) van deze verschillen te achterhalen, is het noodzakelijk om in te zoomen op het component zelfredzaamheid.

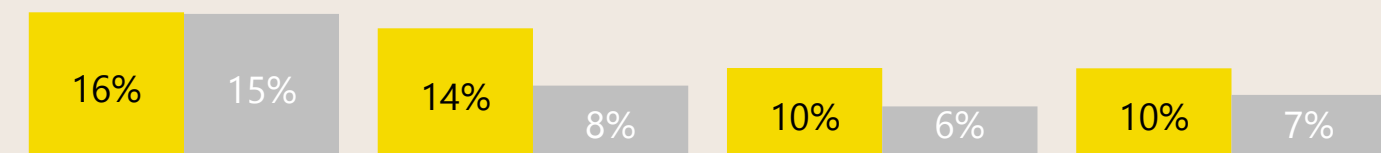

Bouwstenen van Zelfredzaamheid

Zelf-zorgend vermogen

Het zelf-zorgend vermogen kan gezien worden als de mate waarin een persoon verschillende dagelijkse handelingen zelf kan uitvoeren. Over het algemeen heeft men het minst problemen met boodschappen doen (90%) en het uitvoeren van dagelijkse activiteiten als wassen en aankleden (93%). Waar men het meest problemen mee heeft is de lichamelijke gezondheid (16%), de administratie/financiën (14%), psychische gezondheid (10%) en huishoudelijke taken (10%).

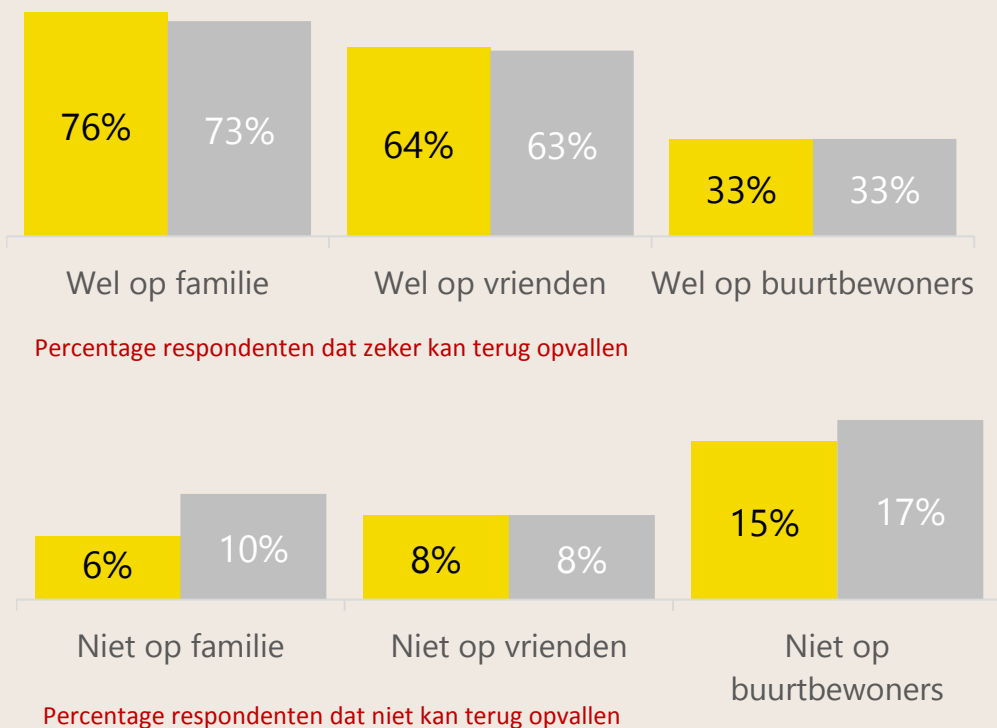
Er zijn groepen die meer beperkt zijn op het gebied van zelf-zorgend vermogen dan gemiddeld. Zo heeft bijna een kwart van de groep lager opgeleiden problemen met de administratie/financiën (15% enkele, 9% veel), met de lichamelijke gezondheid (20% enkele, 3% veel) en één op de zes met de psychische gezondheid (9% enkele). Daarnaast heeft ook bijna een kwart van de groep alleenstaanden problemen met de lichamelijke gezondheid (19% enkele, 4% veel) en één op zes ook met de psychische gezondheid (14% enkele, 1% veel). Tevens heeft een kwart van de groep gezinnen zonder kinderen ook problemen met de lichamelijke gezondheid (23% enkele, 2% veel).

Lichamelijke gezondheid Administratie/financiën Psychische gezondheid Huishoudelijke taken

Percentage respondenten dat veel tot enkele problemen heeft met het uitvoeren of verzorgen van dagelijkse zaken

2017 2015 **Bouwstenen van Zelfredzaamheid**

Verder is vooral de groep ouderen meer beperkt in hun zelfzorgend vermogen dan gemiddeld. Ruim de helft van de 75 plussers heeft problemen met de lichamelijke gezondheid (50% enkele, 6% veel) en bijna een kwart van de 60 tot 75-jarigen (20% enkele, 3% veel). Tot slot heeft één op de zes 75 plussers problemen met de psychische gezondheid (13% enkele, 2% veel).

Zelf-organiserend vermogen

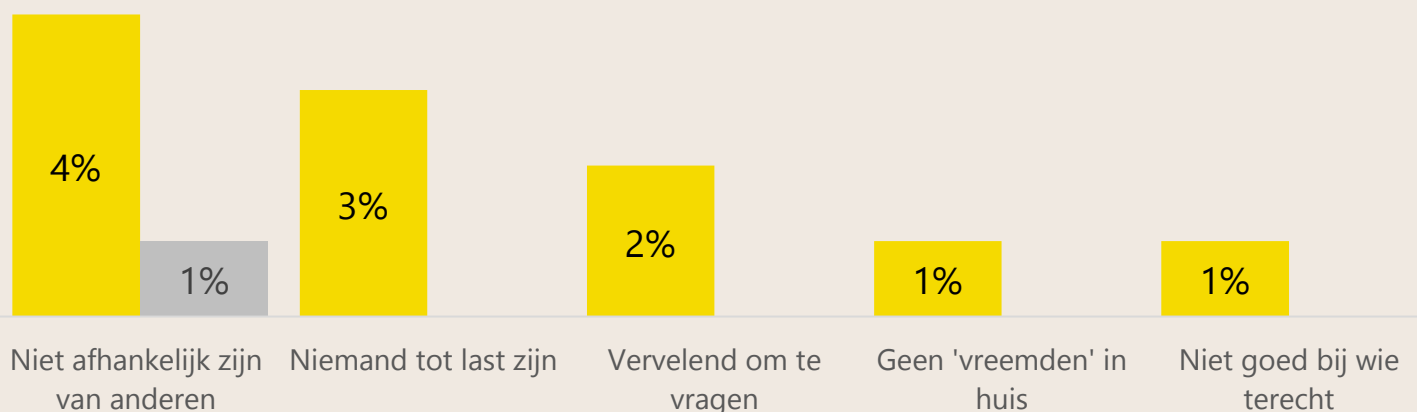
Het zelf-organiserend vermogen kan gezien worden als de mate waarin een persoon terug kan vallen op anderen in het sociale netwerk voor hulp. Over het algemeen kan ruim drie kwart van de mensen terugvallen op familie voor hulp (76%). Voor vrienden/kennissen is dit bijna twee derde (64%). Het merendeel van de respondenten (80%) weet gemakkelijk zelf hulp te regelen en bijna twee derde (65%) weet de omgeving in te schakelen.

Bepaalde groepen zijn meer beperkt in hun zelf-organiserend vermogen dan gemiddeld. Lager opgeleiden kunnen minder vaak op familie (10%) en vrienden/kennissen (13%) terugvallen voor hulp. Tevens is deze groep ook beperkt in het regelen of organiseren van hulp (19%) en familie, vrienden of kennissen inschakelen wanneer dit nodig is (22%). Deze beperkingen gelden ook in zekere mate voor één oudergezinnen. Ruim een kwart van deze groep kan niet vaak terugvallen op familie (28%), ruim één op de tien niet op vrienden/kennissen (11%) en bijna twee op de tien niet op mensen in de buurt (20%). Tevens zijn 75 plussers iets meer beperkt in het terugvallen op familie (12%) en vrienden/kennissen (11%).

2017

2015

Bouwstenen van Zelfredzaamheid

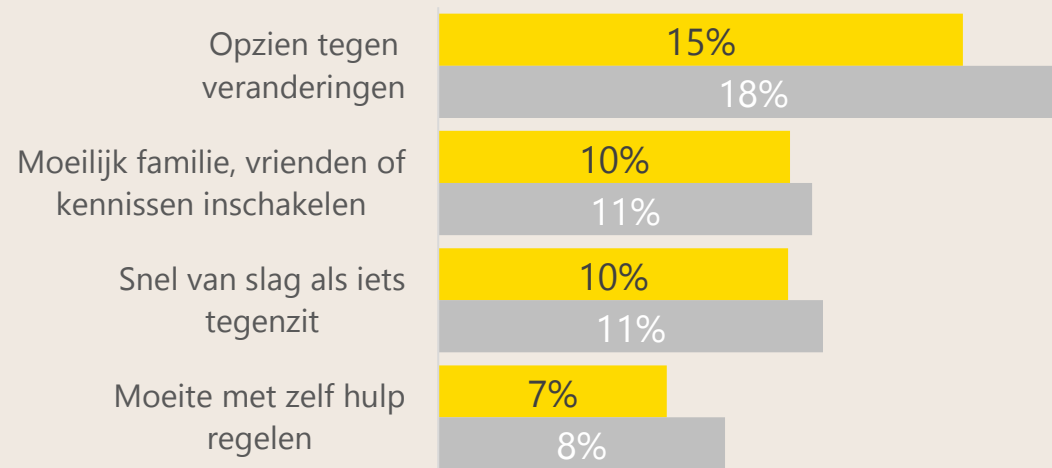
Redenen van de respondenten die aan hebben gegeven niet te kunnen terugvallen op naasten

Wanneer men niet kan terugvallen op familie, vrienden of kennissen en mensen uit de buurt, blijkt dat vooral te komen doordat men niet afhankelijk wilt zijn van anderen (4%), anderen niet tot last wilt zijn (3%) en het vervelend wordt gevonden om te vragen (2%). Het merendeel van de mensen (98%) kan zeker of waarschijnlijk wel terugvallen op familie, vrienden en kennissen of mensen in de buurt en dit is ten opzichte van 2015 nauwelijks veranderd.

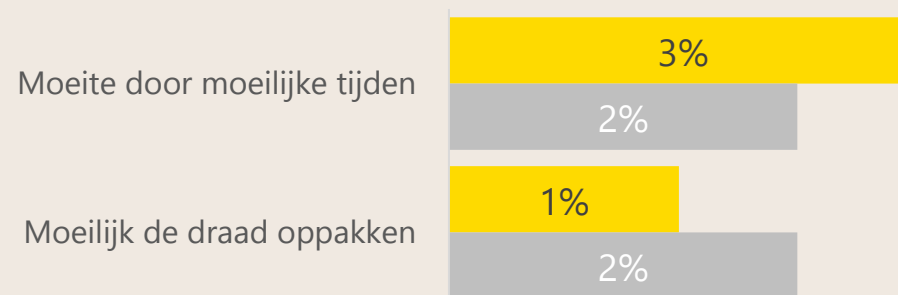
Weerbaarheid

De mate van weerbaarheid geeft aan in hoeverre iemand in staat is om na een situatie de draad weer op te pakken, zich door moeilijkere tijden heen weet te slaan, moeilijkheden met veranderingen of hoe snel er iets tegen zit of onduidelijk is. Het merendeel van de mensen weet de draad wel weer op te pakken (94%) en zich door moeilijke tijden heen te slaan (94%), wat een toename is ten opzichte van 2015. Het aandeel dat snel van slag raakt (10%) en opziet tegen veranderingen (15%) is lager dan in 2015.

Verder zijn bepaalde groepen iets minder weerbaar dan andere groepen, zoals de groep 75 plussers, die meer moeite heeft de draad weer op te pakken (4%) en vaker opziet tegen veranderingen (10% (vrijwel) altijd, 17% vaak). De groep 45 tot 59-jarigen zijn over het algemeen wat sneller van slag (8%) als iets tegenzit. Daarentegen hebben lager opgeleiden nog iets meer moeite om de draad weer op te pakken (5%) en tevens slaan zich ook minder snel door moeilijke tijden heen (6%). Tot slot zien we vooral dat alleenstaanden opziet tegen veranderingen (4% (vrijwel) altijd, 21% vaak).

Redenen voor minder weerbaarheid in percentage van het aandeel respondenten

Aandeel respondenten dat moeite heeft met moeilijke tijden

Participatie

Participatie

De gemeente Woudenberg scoort in 2017 een 8,2 op het gebied van participatie, wat een toename is ten opzichte van 2015. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Zelfstandig werkzaam, 2. Voltijd opleiding 18-plussers, 3. Vrijwilligerswerk, 4. Actief bij een vereniging, 5. sociaal actief of in een re-integratieproject en 6. Geen participatie. Elk van deze scores is opgebouwd uit een aantal enquêtevragen.

De vragen zijn gericht op de mate van deelname in de maatschappij. Hierbij kan gedacht worden aan werk, betaald en onbetaald, een opleiding en verenigingen of organisaties. Sommigen groepen blijken meer te participeren dan andere, ook verschillen groepen in hun wijze van participatie. De ene groep participeert meer door onbetaald werk te verrichten en de andere groep door een opleiding te volgen.

2017

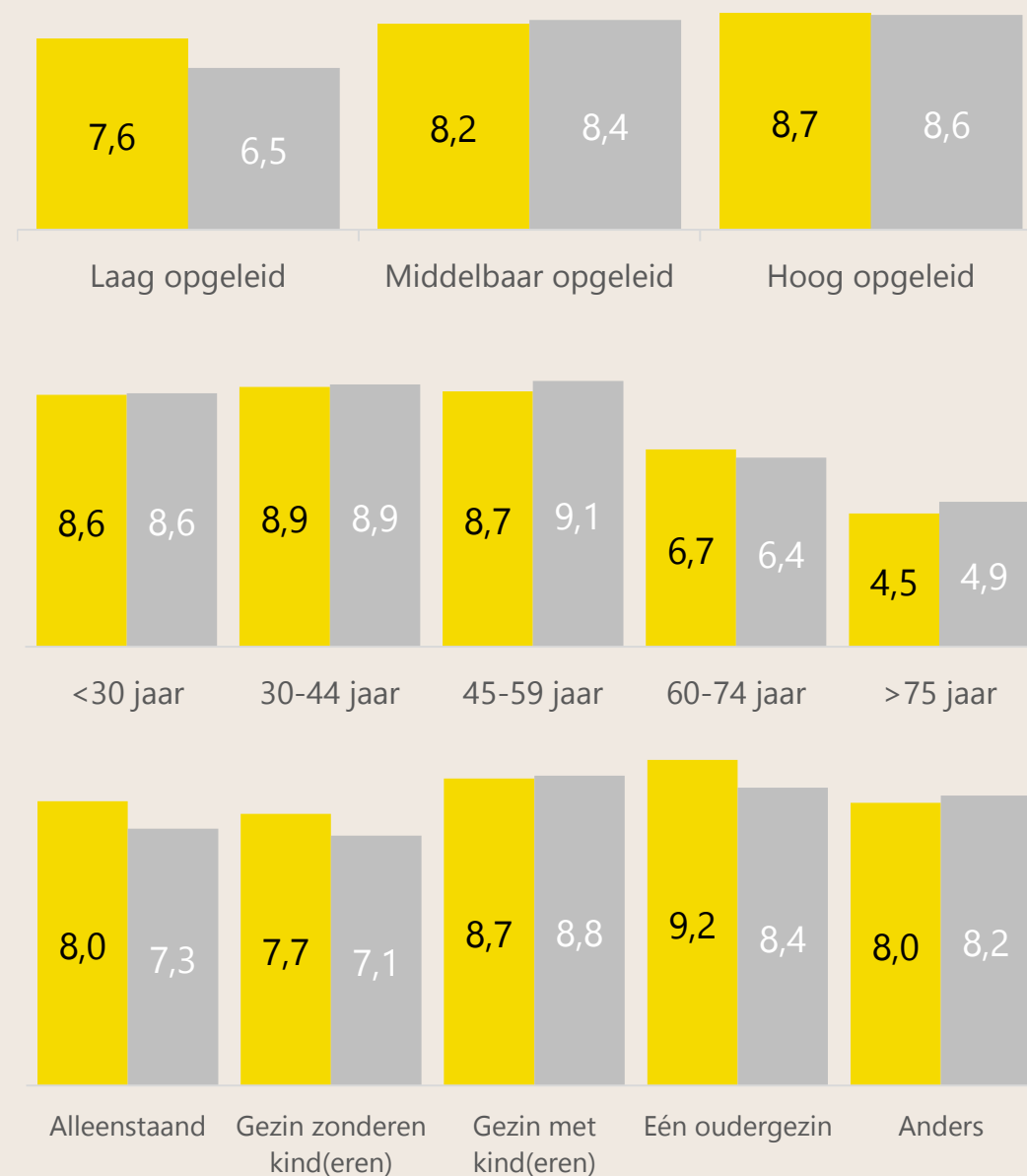
2015

Participatie

De groepen 75 plussers (4,5), 60 tot 74-jarigen (6,7), lager opgeleiden (7,6), gezinnen zonderen kind(eren) (7,7) en alleenstaanden (8,0) scoren lager op het component participatie. Desondanks scoren deze groepen, met uitzondering van de 75 plussers, hoger dan in 2015.

De groepen die hoog scoren op het component participatie zijn hoger opgeleiden (8,7), 30 tot 44-jarigen (8,9) en één oudergezinnen (9,2). Vooral de groep; één oudergezinnen (9,2) scoort hoger dan in 2015.

Uit de grafieken blijkt dat groepen verschillend scoren op het component participatie. Dit kan leiden tot verschillen in de Sociale Kracht score. Om de reden(en) van deze verschillen te achterhalen, is het noodzakelijk om in te zoomen op het component participatie.

Bouwstenen van Participatie

Wijzen van participatie

Er zijn verschillende wijzen waarop men kan participeren in de samenleving. Om dit in kaart te brengen, is vooral een onderscheid gemaakt tussen betaald en onbetaald werk, scholing en activiteiten omtrent verenigingen of een re-integratieproject.

Zo blijkt dat sommigen groepen meer participeren dan andere groepen of op andere wijze. Vooral laag opgeleiden (54%), alleenstaanden (53%) en het jongste deel van de beroepsbevolking (15 tot 24 jaar; 38%) zijn minder vaak werkzaam. Dit betekent dat zij niet of minder dan 12 uur per week voor een baas of zelfstandig werken.

Percentage respondenten dat zelfstandig of betaald werk bij een baas verricht van minimaal 12 uur in de week.

2017

2015

Bouwstenen van Participatie

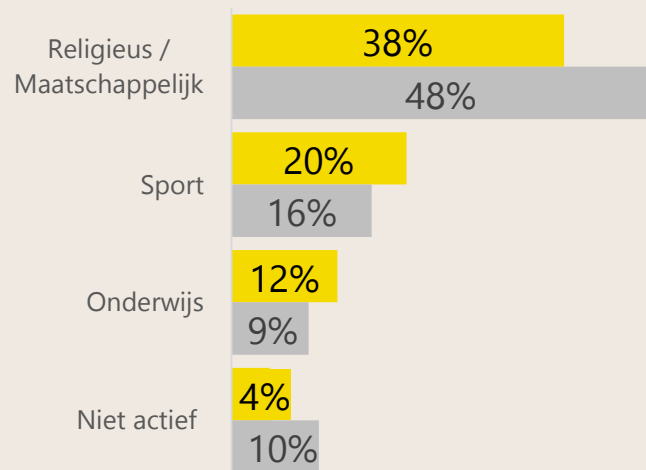

Percentage respondenten dat intensief, incidenteel of nooit vrijwilligerswerk verlenen.

Voor het participeren via een voltijd opleiding zijn de verschillen iets anders. Wat opvalt is dat vooral één oudergezinnen (21%) en gezinnen met kinderen (20%) vaker een opleiding volgen. Bijna de helft van de leeftijdsgroep tot 30 jaar volgt een opleiding (46%), terwijl de overige leeftijdsgroepen onder het gemiddelde (15%) zitten.

Als het aankomt op participatie via vrijwilligerswerk, zijn er een aantal groepen die opvallen. Zo zijn het vooral de lager opgeleiden (62%), jongeren tot 30 jaar (64%), alleenstaanden (66%) en één oudergezinnen (78%), die vrijwel nooit vrijwilligerswerk verrichten. Ouderen zijn daarentegen vaker bereid vrijwilligerswerk te doen. De groep 60 tot 74-jarigen doet dat het meest (61%) en de 55 tot 67-jarigen van de beroepsbevolking (62%). Een gedeelte van deze groep ouderen valt onder de beroepsbevolking en zou dus zowel via betaalde als onbetaalde werkzaamheden kunnen participeren.

2017 2015 **Bouwstenen van Participatie**

Percentage respondenten dat actief is in een vereniging of organisatie

Over het algemeen kan het participeren via vrijwillige activiteiten bij een vereniging of organisatie kort worden samengevat. Het grootste gedeelte van de mensen participeert in enige vorm bij een vereniging of organisatie (95%), welke verschillende doelen of bezigheden hebben. Het meest neemt men deel aan een maatschappelijk of religieuze organisatie (38%).

Weliswaar zou hetzelfde gedacht kunnen worden van het deelnemen aan re-integratieprojecten, maar vooral één oudergezinnen doen daar vaker aan mee (11%). Zo is het aandeel dat deelneemt aan een re-integratieproject in de groep 30 tot 44 jaar het grootst (2%).

Tot slot is het aandeel mensen dat niet participeert, volgens één of meerdere van de bovenstaande wijzen, aan bod. Dit aandeel is zodanig klein dat blijkt dat vrijwel iedereen participeert, de één meer dan de ander, en op verschillende wijzen.

Mate van eenzaamheid

Mate van eenzaamheid

De gemeente Woudenberg scoort in 2017 een 8,2 in de mate van eenzaamheid, wat een afname is ten opzichte van 2015. Deze score is opgebouwd uit zes sub-scores: 1. Het kunnen terugvallen op mensen, 2. Het kunnen vertrouwen op mensen, 3. Het nauw verbonden voelen met mensen, 4. Het ervaren van leegte, 5. Het missen van mensen en 6. Het in de steek gelaten voelen. Elk van deze scores is opgebouwd uit een aantal enquêtevragen.

De vragen zijn gericht op verbondenheid en sociaal contact met anderen. Hierbij kan gedacht worden aan familie, vrienden/kennissen en buurtbewoners. Sommigen groepen blijken meer eenzaam te zijn dan andere en tevens kunnen zij eerder op sociaal contact en steun rekenen van familie, vrienden/kennissen of buurtbewoners.

2017

2015

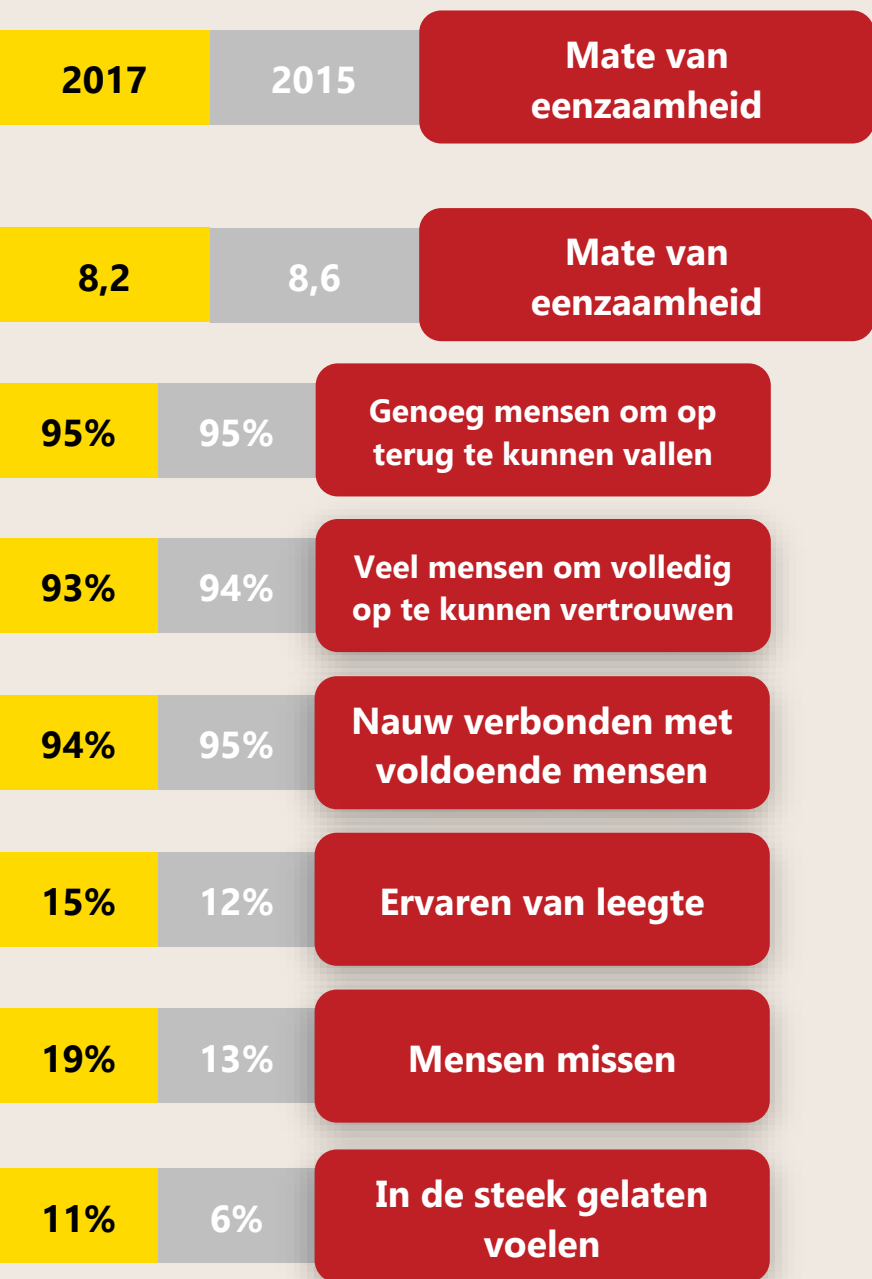
Mate van eenzaamheid

De groepen 75 plussers (7,3), lager opgeleiden (7,3), en één ouder gezinnen (7,5) scoren lager op het component de mate van eenzaamheid en scoren lager dan in 2015. De groep alleenstaanden (7,6) scoort weliswaar onder het gemiddelde, maar scoort wel hoger ten opzichte van 2015.

Verder blijkt dat de groep die het hoogst scoort op het component de mate van eenzaamheid, vooral jonge mensen zijn (tot 30 jaar oud; 8,6). Desondanks is dit lager dan in 2015.

Uit de grafieken blijkt dat groepen verschillend scoren op het component de mate van eenzaamheid. Dit kan leiden tot verschillen in de Sociale Kracht score. Om de reden(en) van deze verschillen te achterhalen, is het noodzakelijk om verder in te zoomen op dit component.

Bouwstenen van de Mate van eenzaamheid

De opbouw van de mate van eenzaamheid

De mate van eenzaamheid is opgebouwd uit zes aspecten, die elk ingaan op het gevoel van alleen zijn. Hierbij gaat het vooral om het contact en steun van de nabije omgeving. Zo kunnen mensen terugvallen op familie of vrienden/kennissen, maar ook op mensen uit de buurt. Dit blijkt voor iedereen wel weggelegd, maar sommige groepen zijn meer eenzaam dan anderen.

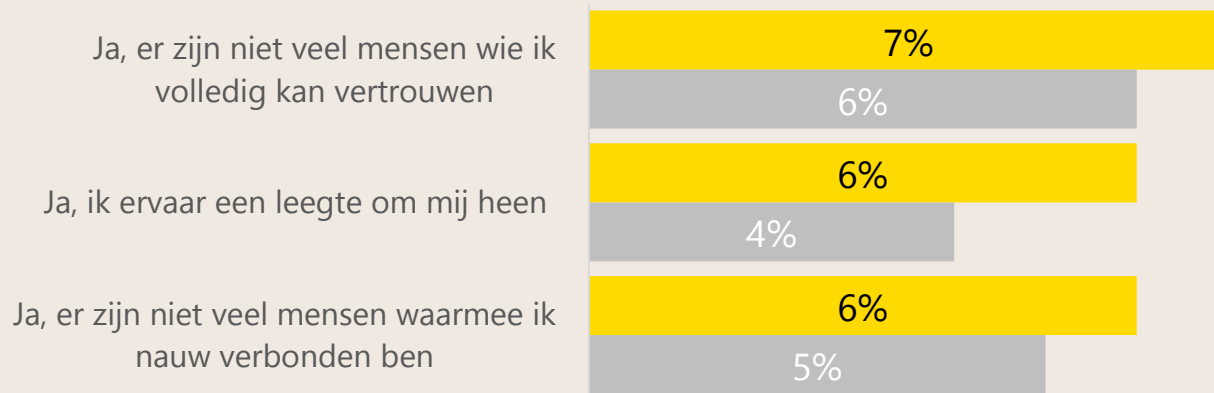
Zo zijn het veelal de groepen die alleen zijn, zoals één oudergezinnen (11%) en alleenstaanden (15%), die leegte ervaren, maar ook lager opgeleiden (11%) en jonge mensen tot 30 jaar (11%) ervaren dit vaker dan gemiddeld.

Tevens is het niet kunnen vertrouwen op naasten vooral voor lager opgeleiden (10%), 45 tot 59-jarigen (11%) en één oudergezinnen (11%) een aanleiding van meer eenzaamheid. De laatste groep voelt zich dan ook vaker niet echt nauw verbonden met anderen (20%), eveneens voor de lager opgeleiden (11%).

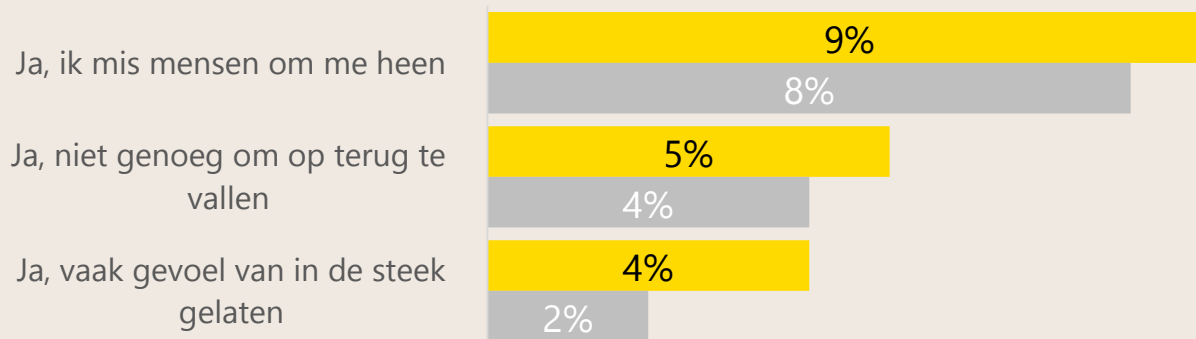
2017

2015

Bouwstenen van de Mate van eenzaamheid

Redenen voor het ervaren van een mate van eenzaamheid in percentage van het aandeel respondenten

Redenen van eenzaamheid in geval van sociaal contact in percentage van het aandeel respondenten

Bovendien is het aandeel wat mensen om zich heen mist, wat kan betekenen dat zij sociaal contact missen, aanzienlijk. Het zijn wederom vooral de groepen één oudergezinnen (22%), de alleenstaanden (36%), de jonge mensen (tot 30 jaar; 24%), de oude mensen (75+; 38%) en de lager opgeleiden (30%), die mensen om zich heen missen.

Zo blijkt ook dat bijna een kwart van de één oudergezinnen zich in de steek gelaten voelt en één op de zes alleenstaanden ook (15%). Uiteraard speelt dit zich ook af bij de 75 plussers (17%) en over het algemeen ook meer bij de lager opgeleiden (21%). Kortom, het zijn veelal dezelfde groepen, die op de verschillende aspecten van eenzaamheid, naar voren komen.

Financiële Zelfredzaamheid

Financiële zelfredzaamheid

De gemeente Woudenberg scoort in 2017 een 7,0 op het gebied van financiële zelfredzaamheid, wat iets lager dan in 2015. Deze score is opgebouwd uit één sub-score: 1. Het kunnen rondkomen met het huishouden.

Kenmerkend voor dit component van Sociale Kracht is dat het vooral om de financiële situatie van het eigen huishouden gaat, zonder enige hulp van familie, vrienden/kennissen of buurtbewoners. Echter kan het rondkomen van een huishouden wel ondersteund worden volgens verschillende sociale voorzieningen.

2017

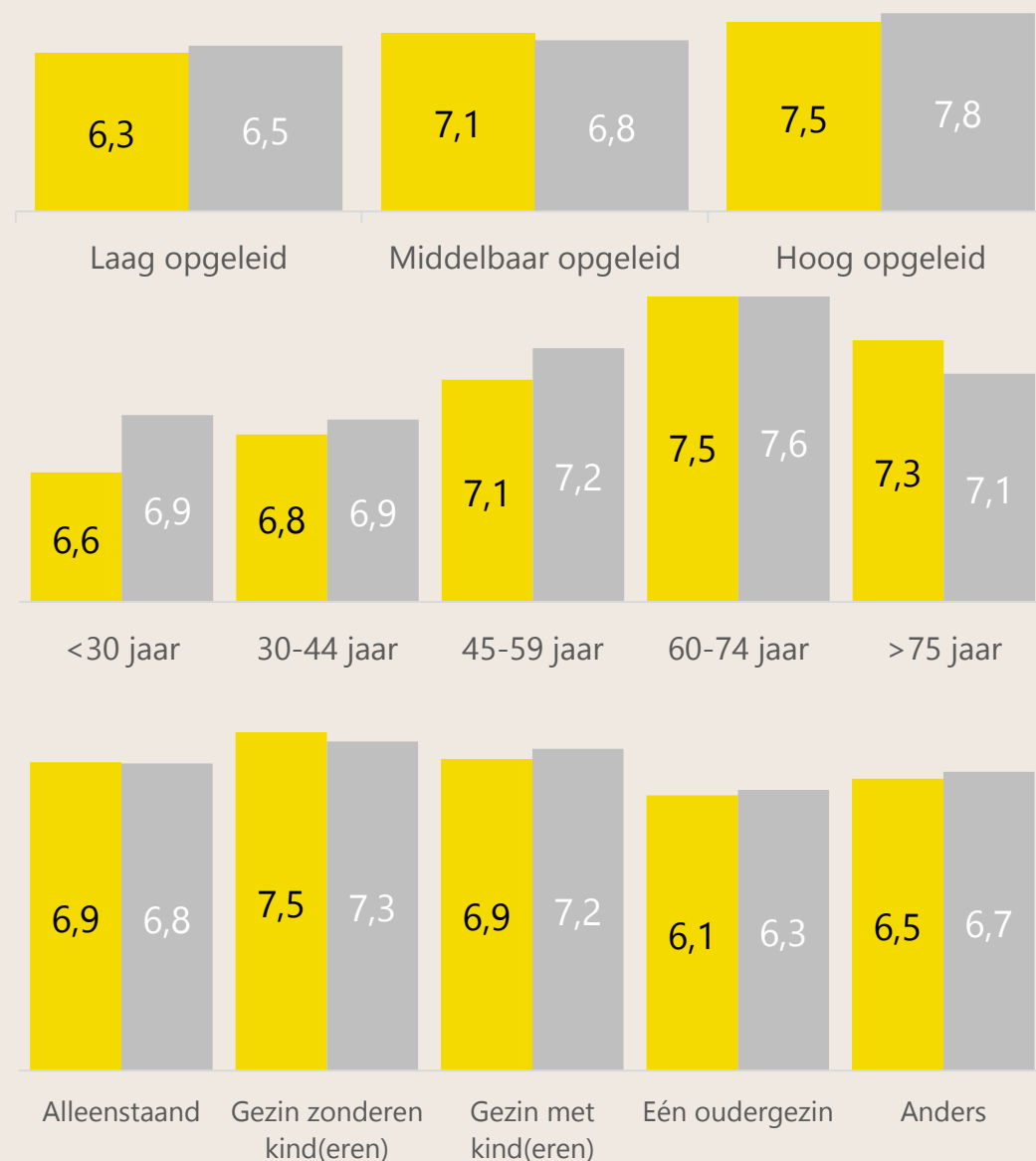
2015

Financiële Zelfredzaamheid

De groepen één oudergezinnen (6,1), lager opgeleiden (6,3) en mensen tot 30 jaar (6,6) scoren het laagst op het component financiële zelfredzaamheid. Tevens scoren zij ook lager dan in 2015.

Verder blijkt dat vooral hoog opgeleiden (7,5), gezinnen zonder kind(eren) (7,5) en 60 tot 74-jarigen (7,5), net als in 2015 het hoogst scoren op het component financiële zelfredzaamheid.

Uit de grafieken blijkt dat groepen verschillend scoren op het component financiële zelfredzaamheid. Dit kan leiden tot verschillen in de Sociale Kracht score. Om de reden(en) van deze verschillen te achterhalen, is het noodzakelijk om verder in te zoomen op dit component.

2017

2015

Financiële
Zelfredzaamheid

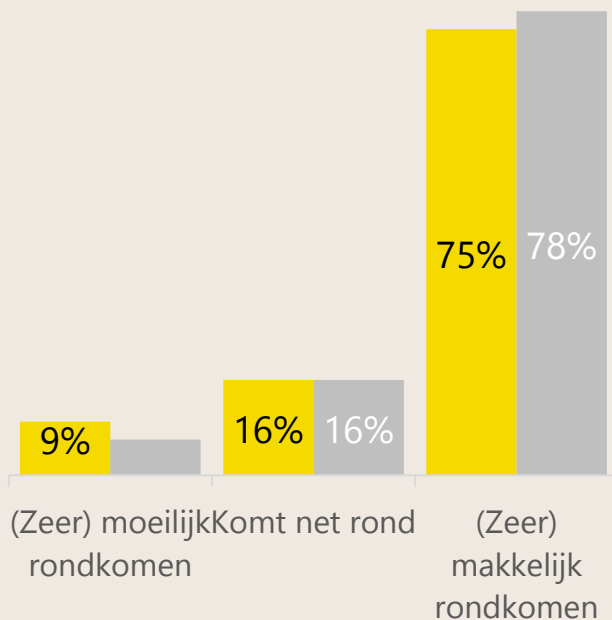
7,0

7,1

Financiële
Zelfredzaamheid

9%

6%

(Zeer) moeilijk
kunnen
rondkomen

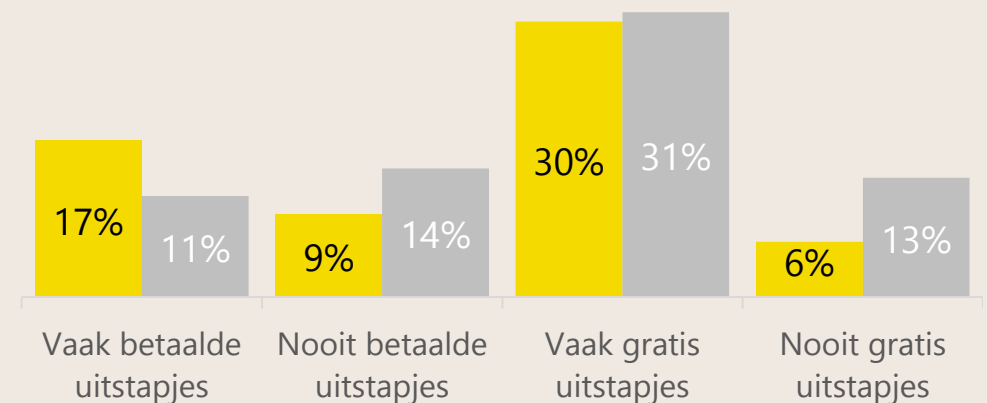
Percentage respondenten dat moeilijk, net of makkelijk rondkomen

Bouwstenen van Financiële Zelfredzaamheid

Financieel zelfredzaamheid van huishoudens

Eén van de meest korte onderdelen van sociale kracht is de financiële zelfredzaamheid, maar niet geheel onbelangrijk vanwege de nauwe verbondenheid met opleidingsniveau, leeftijd, huishouden en inkomen. Zo blijkt dat de manier waarop huishoudens kunnen rondkomen, weergeeft hoe zij er financieel voor staan en wat er in de toekomst verwacht kan worden.

Het (zeer) moeilijk kunnen rondkomen biedt enige verdiepende inzichten, maar er is meer te zeggen over financiële zelfredzaamheid. Zo kan er ook gekeken worden naar de uitstapjes die huishouden maken, waarbij de gratis uitstapjes het vaakst gemaakt worden. Ook kunnen de verschillen tussen groepen herleid worden naar het type woning dat een huishouden heeft of het opleidingsniveau.

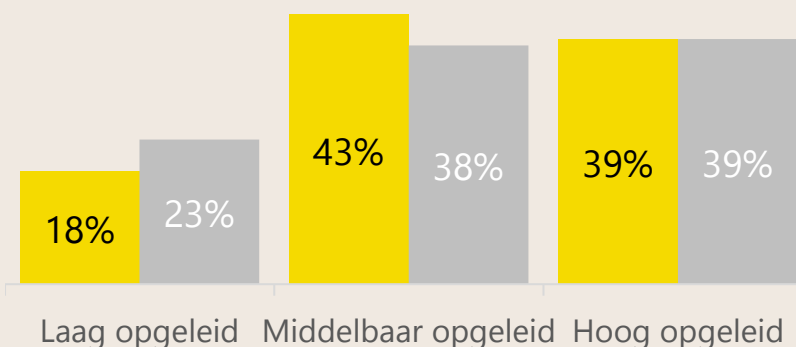

Percentage respondenten dat vaak en nooit betaalde of gratis uitstapjes maakt

2017

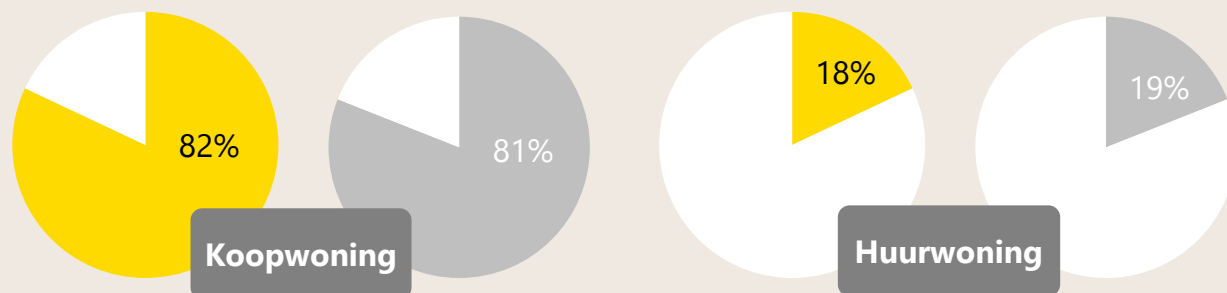
2015

Bouwstenen van Financiële Zelfredzaamheid

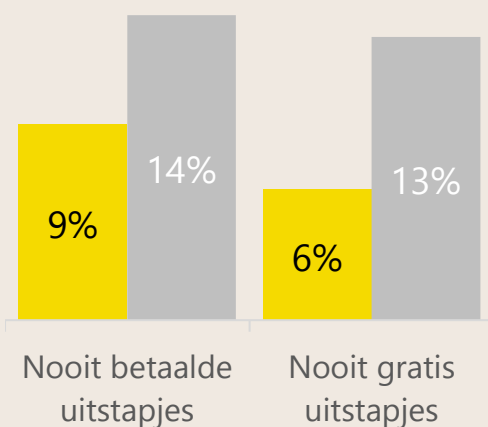

Laag opgeleid Middelbaar opgeleid Hoog opgeleid

Percentage respondenten laag, middelbaar en hoog opgeleid is

Percentage respondenten met een koop of huurwoning

Nooit betaalde uitstapjes

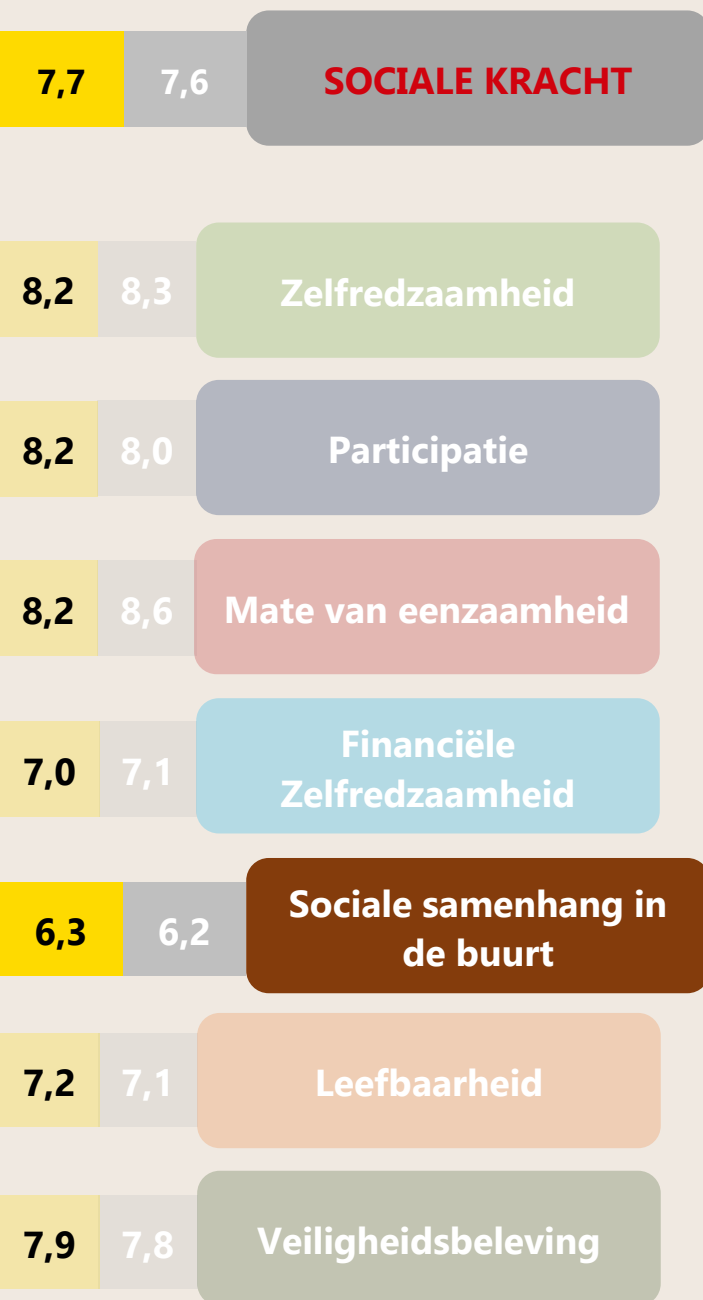
Nooit gratis uitstapjes

Percentage respondenten dat nooit betaalde of gratis uitstapjes maakt

Het kunnen rondkomen van een huishouden komt in principe neer op het verkrijgen en behouden van voeding, huisvesting, gezondheidszorg en scholing. Echter kunnen deze verschillen voor bepaalde huishoudens, welke meer of minder behoefte hebben aan één of meerdere van deze.

Dit wordt vooral duidelijk bij de groep één oudergezinnen, die dus vaak maar één inkomstenbron hebben, en vaker moeite hebben met het rondkomen (22%). Zo is ook de groep tot 30 jaar (17%) vaker dan gemiddeld minder financieel zelfredzaam, terwijl de ouderen (zowel 60 tot 74 als 75 plussers) vaker wel financieel zelfredzaam zijn en makkelijk kunnen rondkomen (resp. 80% & 79%).

De scores van financiële zelfredzaamheid verschillen niet alleen tussen leeftijdsgroepen en huishoudens, maar ook voor anders opgeleiden. De groep die het moeilijkst kan rondkomen is de groep van de lager opgeleiden, waarvan ruim één op de zes minder financieel zelfredzaam is (17%).

Sociale samenhang in de buurt

Sociale samenhang in de buurt

De gemeente Woudenberg scoort in 2017 een 6,3 op het gebied van sociale samenhang in de buurt, wat een kleine toename is ten opzichte van 2015. Deze score is opgebouwd uit vier sub-scores: 1. Sociale cohesie, 2. Eigen toezicht, 3. Buurttoezicht en 4. Feitelijke inzet. Elk van deze scores is opgebouwd uit een aantal enquêtevragen.

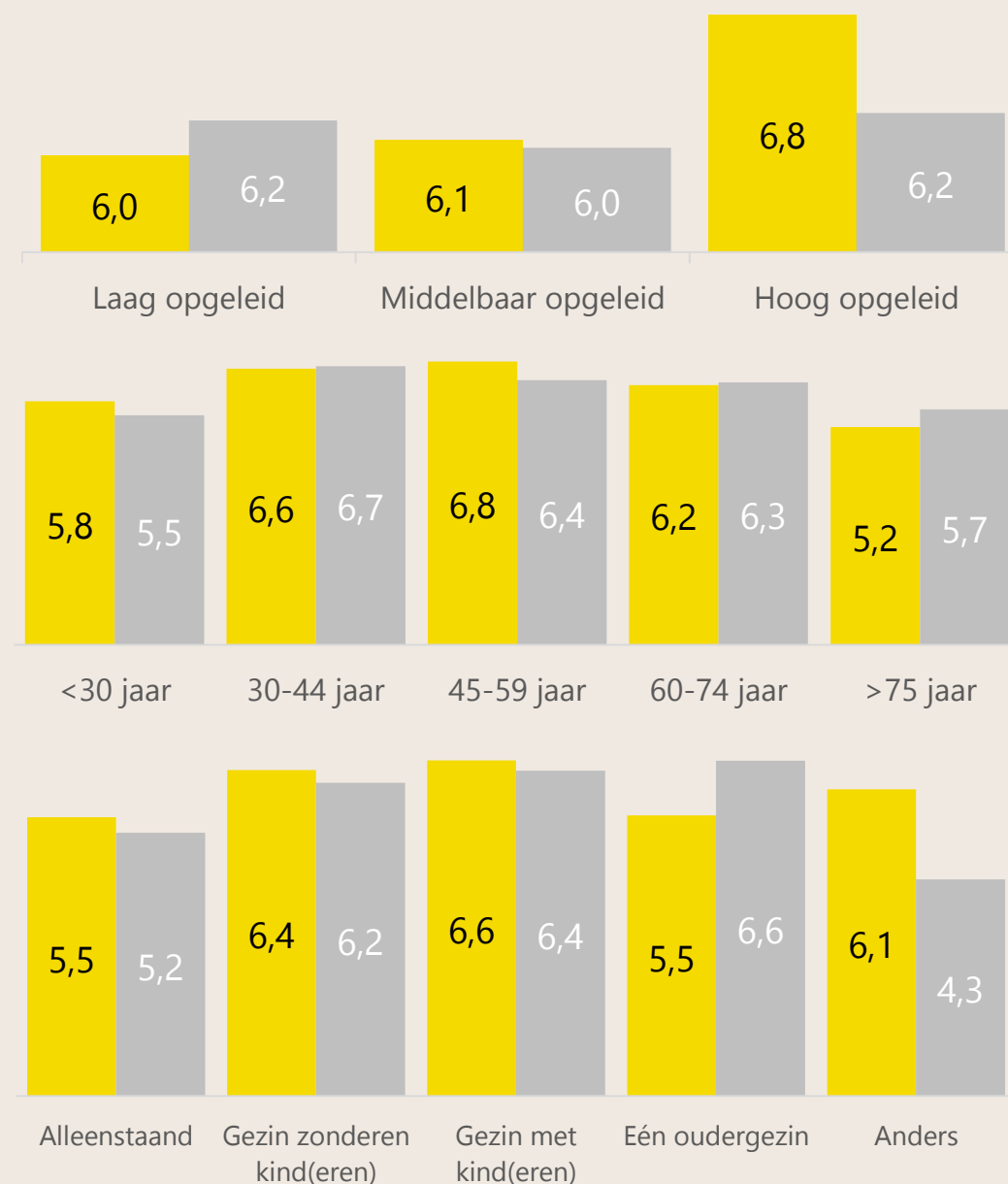
De vragen zijn gericht op verbondenheid met de buurt en buurtbewoners. Hierbij kan gedacht worden aan sociale cohesie, toezicht op de buurt en het inzetten voor de buurt om deze te verbeteren of te behouden. Sommigen groepen blijken meer betrokken te zijn bij de buurt en buurtbewoners dan andere, wat blijkt als aspecten van burenhulp worden ter sprake komen.

De groepen één oudergezinnen (5,5), lager opgeleiden (6,0) en 75 plussers (5,2) scoren het laagst op het component sociale samenhang in de buurt en scoren tevens ook lager dan in 2015.

Verder blijkt dat vooral gezinnen met kind(eren) (6,6), hoog opgeleiden (6,8) en 45 tot 59-jarigen (6,8), het hoogst scoren.

Uit de grafieken blijkt dat groepen verschillend scoren op het component sociale samenhang in de buurt. Dit kan leiden tot verschillen in de Sociale Kracht score. Om de reden(en) van deze verschillen te achterhalen, is het noodzakelijk om dit component verder toe te lichten.

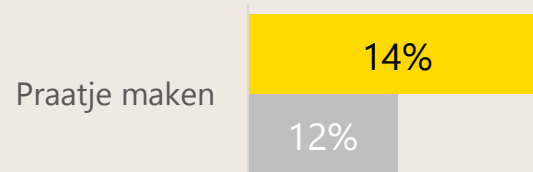
Bouwstenen van Sociale samenhang in de buurt

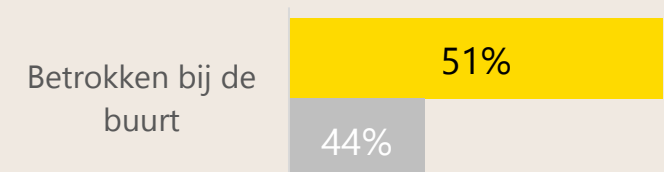
Sociale Cohesie

In het geval van de sociale cohesie van mensen is vooral de betrokkenheid van mensen met de buurt geanalyseerd. Hierbij kan gedacht worden aan het maken van een praatje met de burens, het organiseren van buurtevenementen, sociale controle tegen inbraak en diefstal of burenhulp door de post of planten te verzorgen.

Voor de meeste mensen is er wel sprake van enige betrokkenheid in de buurt en men maakt dan ook wel eens een praatje met elkaar. De enige groep die minder vaak betrokken is in de buurt zijn de mensen tot 30 jaar (32%). Verder geeft ruim een kwart aan slechts enkele keren per jaar een praatje te maken met buurtbewoners (10% eens per jaar, 16% paar keer per jaar). Een praatje met de burens maken kan om sociale redenen plaatsvinden, maar kan ook nuttig zijn in het geval dat er informatie over de buurt of gebeurtenissen in de buurt gedeeld wordt. Echter blijkt dat wederom jonge mensen tot 30 jaar minder vaak op deze manier betrokken worden bij de buurt (36%). Dit geldt ook voor de groep alleenstaanden, waarvan bijna de helft meestal niet of nooit wordt betrokken bij informatie over de buurt door andere buurtbewoners (46%).

Percentage respondenten dat een praatje maakt met buurt bewoners

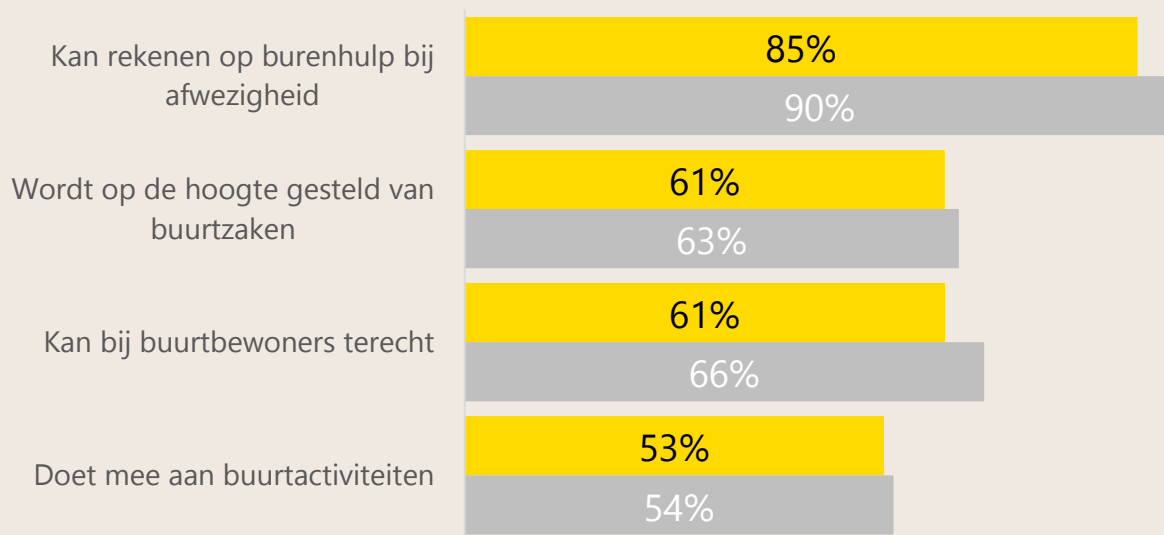

Percentage respondenten dat betrokken is bij de buurt

2017

2015

Bouwstenen van Sociale samenhang in de buurt

Percentage respondenten dat betrokken is in de buurt en burenhulp kan verwachten

Vrijwel iedereen kan erop rekenen dat buurtbewoners willen helpen met een oogje in het zeil te houden als men wat langer van huis is. De enige groepen die iets minder vaak hierop kunnen rekenen zijn 45 tot 59-jarigen (14%) en alleenstaanden (21%). Dit blijkt ook uit het feit of men bij buurtbewoners terecht kan wanneer er iets vervelends is gebeurt. Vooral 45 tot 59-jarigen (32%), alleenstaanden (37%) en jonge mensen tot 30 jaar (39%) kunnen minder vaak bij burens terecht als er iets aan de hand is.

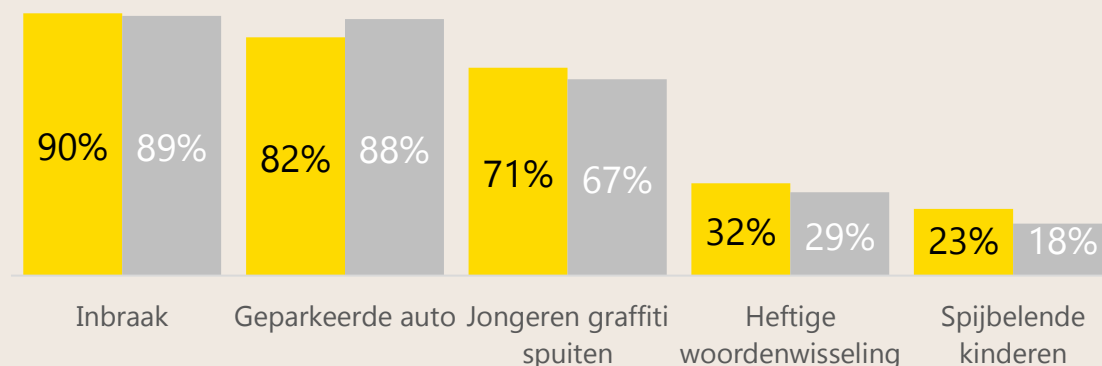
De betrokkenheid van deze groepen is minder dan andere groepen en dat blijkt ook uit de buurtevenementen die georganiseerd worden. Bijna één derde van de 45 tot 59-jarigen (19% (bijna) nooit, 11% meestal niet), alleenstaanden (26% (bijna) nooit, 6% meestal niet) en jonge mensen tot 30 jaar (27% (bijna) nooit, 7% meestal niet) blijken hier vaak niet naar toe te gaan. Eveneens als de lager opgeleiden (29% (bijna) nooit), 9% meestal niet) zijn zij vaker niet betrokken bij buurtevenementen.

Het eigen en buurttoezicht

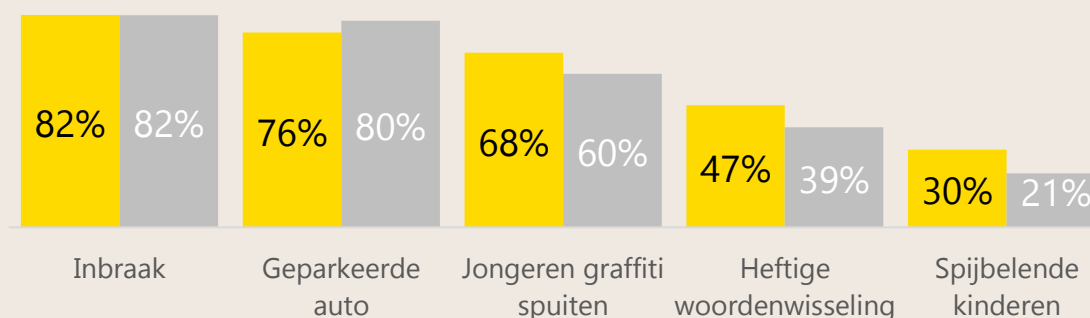
Het toezicht op de buurt wordt vanuit de verwachtingen van de bewoners opgemaakt. Zo bestaat het eigen toezicht uit situaties waarin de bewoners zelf zouden handelen en voor het buurttoezicht schatten bewoners in of andere buurtbewoners zouden handelen bij een bepaald voorval.

In het geval van spijbelende kinderen zijn het vooral alleenstaanden (68%) en de jonge mensen tot 30 jaar (83%) die niet zelf handelen. Ruim de helft van de jonge mensen tot 30 jaar denkt tevens dat andere buurtbewoners daar ook niet veel aan doen (52%). Het bekladden en spuiten van graffiti wordt echter minder snel aanvaard. Toch denkt bijna één derde van de mensen tot 30 jaar (27%), lager opgeleiden (31%) en alleenstaanden (31%) niet zelf te zullen handelen, terwijl vooral 75 plussers (18%) negatief zijn over dat buurtbewoners hier niks van zullen zeggen.

De meeste mensen houden zich wat meer afzijdig, wanneer er een heftige woordwisseling in de buurt gaande is. Toch denken alleenstaanden (60%), lager opgeleiden (62%), en 75 plussers (78%) iets vaker zelf niks te zullen doen en houden zich afzijdig. Lager opgeleiden (31%) en één oudergezinnen (47%) hebben ook vaker het idee dat buurtbewoners niks zullen ondernemen.

Percentage respondenten dat van mening is zij zelf handelen bij bepaalde situaties

Percentage respondenten dat van mening is dat buurtbewoners handelen bij bepaalde situaties

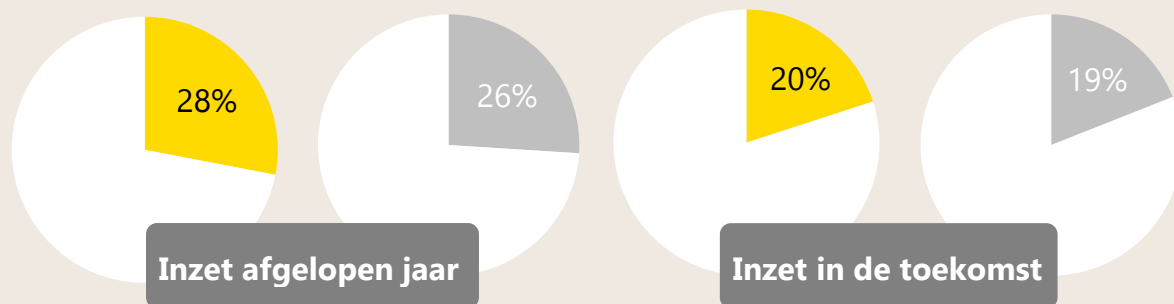
Dit gebeurt ook wanneer er aan een geparkeerde auto wordt gesleuteld. Veelal de groepen alleenstaanden (13%), lager opgeleiden (15%) en 75 plussers (18%) bemoeien zich hier vaker niet mee. De alleenstaanden (14%) en de één oudergezinnen (22%) zijn het meest negatief en denken vaker dat buurtbewoners hier niets aan zullen doen. Daarentegen blijkt iedereen betrokken te zijn wanneer sprake is van inbraak in de buurt.

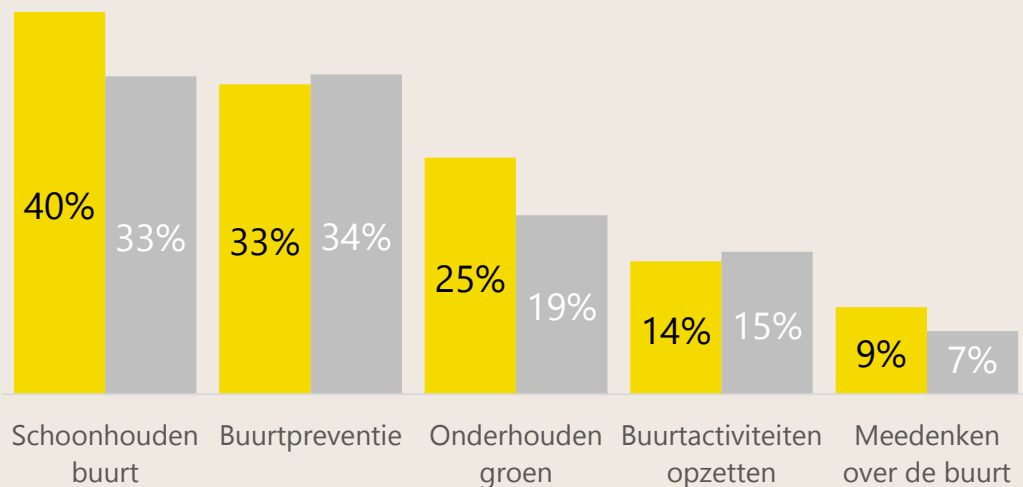
2017

2015

Bouwstenen van Sociale samenhang in de buurt

Percentage respondenten dat zich het afgelopen jaar heeft ingezet en het percentage respondenten dat zich in de toekomst wil inzetten

Zaken waar respondenten zich voor inzetten in de buurt in percentage van de respondenten

Feitelijke inzet

De feitelijke inzet van bewoners wordt bepaald door inzet die zij in de afgelopen 12 maanden hebben getoond en of zij deze in de toekomst willen blijven tonen.

Opvallend is dat vooral de lager opgeleiden (79% & 32%), alleenstaanden (79% & 41%) en 75 plussers (84% & 44%) dit vaker niet hebben gedaan de afgelopen 12 maanden en dit ook niet in de toekomst willen doen. Ondanks dat bijna negen op de tien jonge mensen tot 30 jaar dit ook niet in de afgelopen 12 maanden hebben gedaan (87%), geven zij wel aan dit in de toekomst te willen doen (74%).

Zo zijn er verschillende manieren waarop men zich kan inzetten voor de buurt. De meest voorkomende manieren zijn het schoonhouden van de buurt (40%), buurtpreventie (33%) en het onderhouden van het groen in de buurt (25%).

Leefbaarheid

Leefbaarheid

De gemeente Woudenberg scoort in 2017 een 7,2 op het gebied van leefbaarheid, wat een kleine toename is ten opzichte van 2015. Deze score is opgebouwd uit drie sub-scores: 1. De staat van de openbare ruimte, 2. Voorzieningen en 3. Het woonklimaat. Elk van deze scores is opgebouwd uit een aantal enquêtevragen.

De vragen zijn gericht op de omstandigheden in en van de buurt en buurtbewoners. Voorbeelden hiervan zijn de staat van de openbare ruimte, de voorzieningen in de buurt, de nabijheid van winkels en zo meer. Sommigen groepen zijn positiever over de leefbaarheid dan andere, wat kan komen door verschillende behoeften en gezinssituaties.

2017

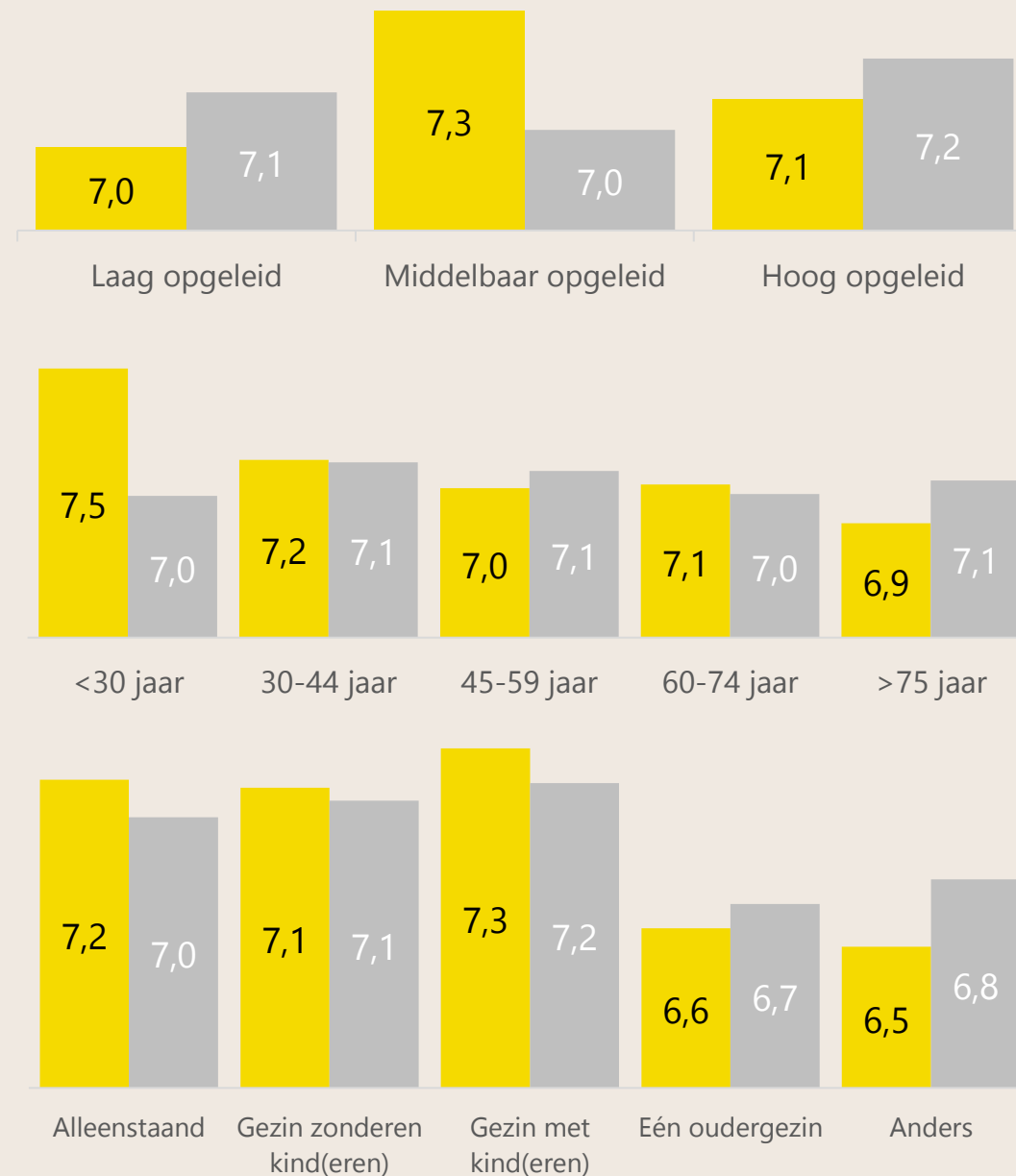
2015

Leefbaarheid

Zo blijkt dat vooral één oudergezinnen (6,6), 75 plussers (6,9) en lager opgeleiden (7,0) de laagste scores op het component leefbaarheid hebben en tevens ook lager scoren dan in 2015.

Gezinnen met kind(eren) (7,3) en jonge mensen tot 30 jaar (7,5), scoren het hoogst. Vooral de groep tot 30 jaar oud scoort hoger dan in 2015.

Uit de grafieken blijkt dat groepen verschillend scoren op het component leefbaarheid van en in de buurt. Dit kan leiden tot verschillen in de Sociale Kracht score. Om de reden(en) van deze verschillen te achterhalen, is het noodzakelijk om dit component verder toe te lichten.

Bouwstenen van Leefbaarheid

De staat van de openbare ruimte

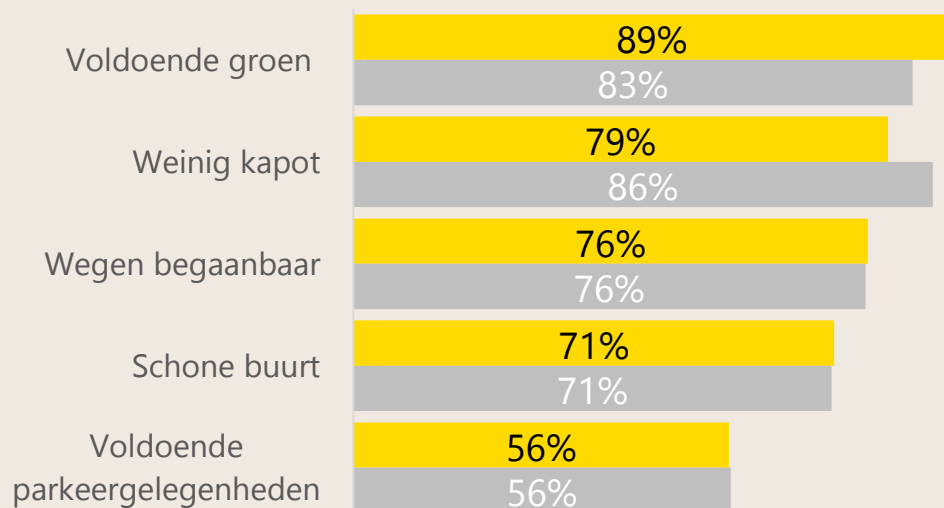
De staat van de openbare ruimte wordt opgemaakt uit de voorzieningen en onderhoud dat aan deze voorzieningen wordt verricht. Dit kan gaan over de wegen, het groen, de parkeergelegenheden en het beeld wat de buurt weergeeft. Hierbij zijn sommige groepen kritischer en negatiever dan anderen.

Zo kan begrepen worden de ouderen groepen baad hebben bij goed begaanbare wegen en groepen, die mogelijk over meerdere auto's beschikken, baad hebben bij voldoende parkeergelegenheden.

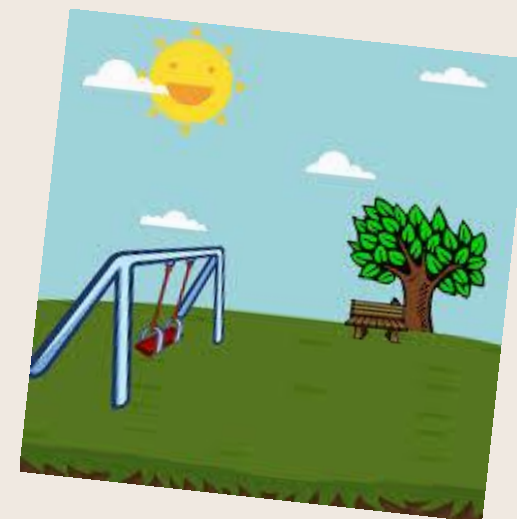
Uit dit voorbeeld blijkt dat groepen de staat van de openbare ruimte anders beoordelen, vanuit andere behoeften, gezinssituatie of leeftijd.

2017 2015 **Bouwstenen van Leefbaarheid**

Percentage respondenten dat tevreden is over de openbare ruimte

Vooraf de ouden (60-74 jaar; 21% en 75+ 20%) zijn vaker negatief over de begaanbaarheid van de wegen en paden in de buurt. Verder is vrijwel iedereen tevreden over het onderhoud in de buurt, want er zijn weinig dingen kapot zijn. De schoonheid van de buurt is echter iets waar gezinnen zonder kind(eren) (17%) en 30 tot 44-jarigen zich vaker negatief over uiten.

Over het algemeen is men het meest negatief over de parkeergelegenheden in de buurt. Bijna drie op de tien bewoners vinden dat er niet voldoende is (29%). Vooral jonge mensen tot 30 jaar (37%), 30 tot 44-jarigen (38%) en één oudergezinnen (46%) zijn vaker negatief.

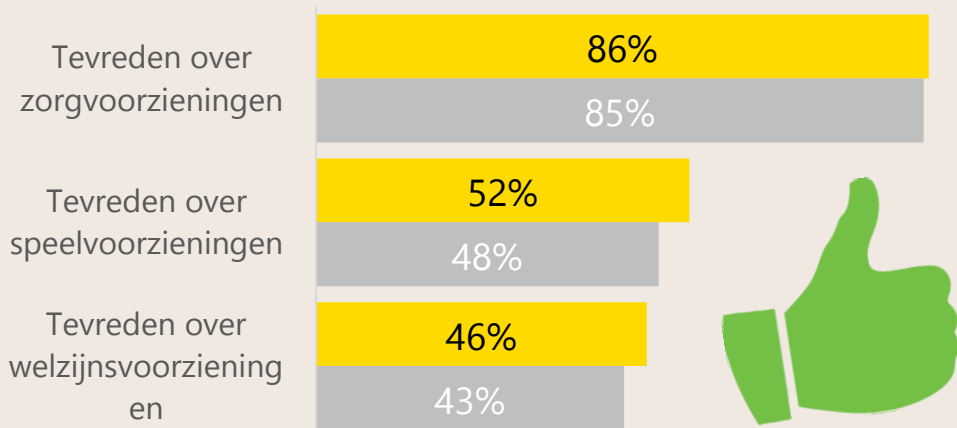
2017

2015

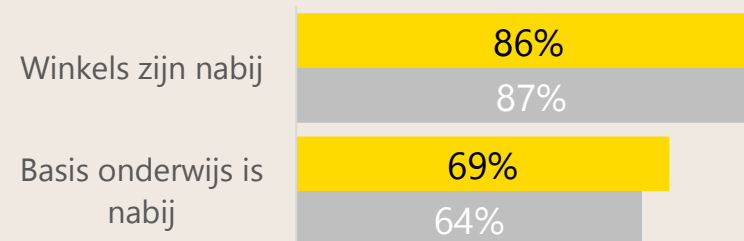
Bouwstenen van Leefbaarheid

Voorzieningen

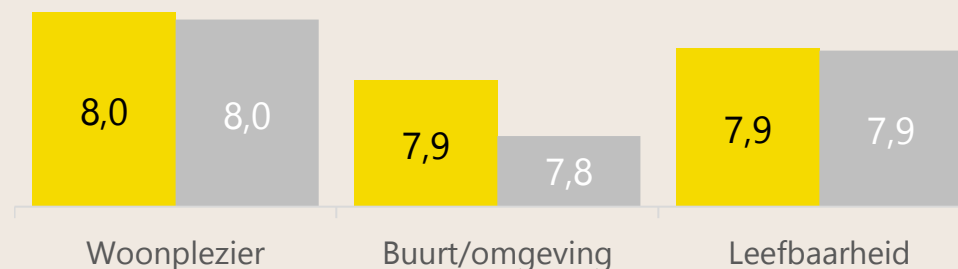
De voorzieningen in een buurt kunnen uiteen lopen van winkels, scholen, zorgvoorzieningen als een huisarts, welzijnsvoorzieningen voor jongeren en/of ouderen en speelvoorzieningen. Over het algemeen is men tevreden over de nabijheid van bepaalde voorzieningen. Enkele groepen zijn iets negatiever en stellen dat het niet voldoende is. Zo valt op dat vooral ouderen (75+; 14%) vaker de winkels niet nabij vinden. Verder zijn het vooral de gezinnen met kind(eren) (24%) en één oudergezinnen (28%) die vinden dat er onvoldoende speelvoorzieningen nabij gelegen zijn.

Percentage respondenten dat dat tevreden over de voorzieningen in de buurt

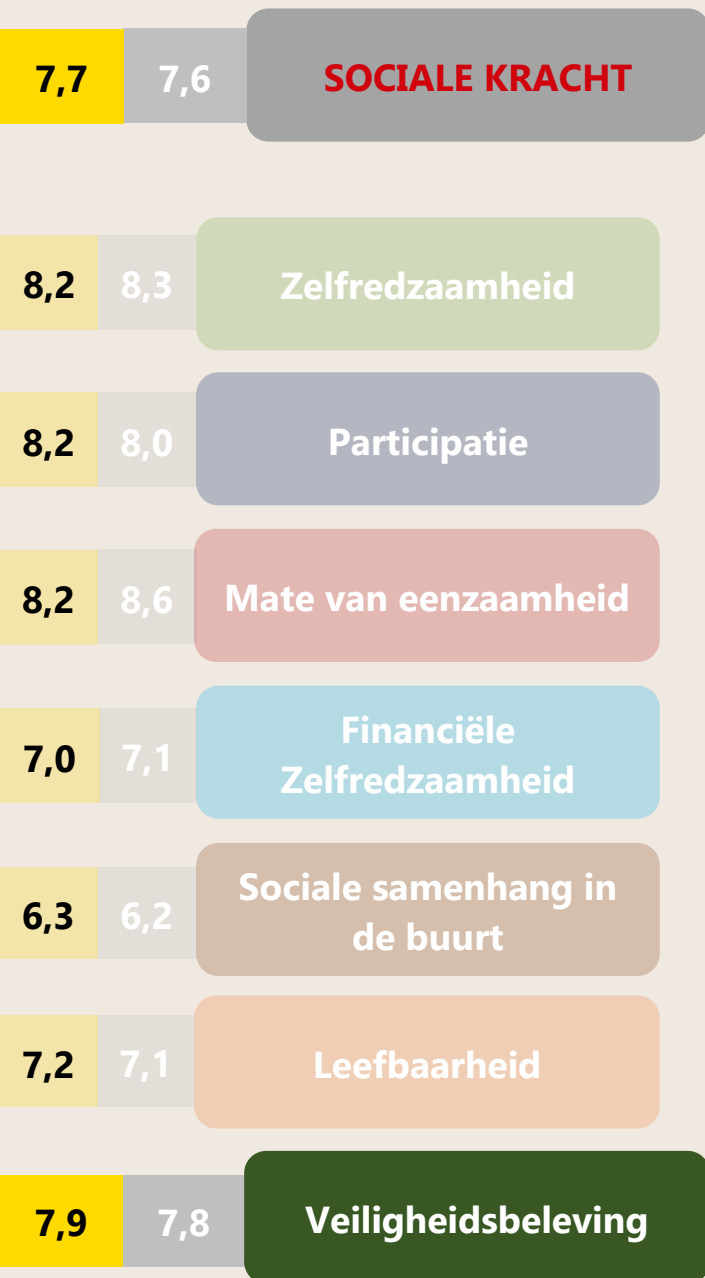

Percentage respondenten dat tevreden is met de nabije voorzieningen

Woonklimaat

Het woonklimaat wordt gevormd door de beoordeling van bewoners op gebied van woonplezier, de buurt/omgeving en de leefbaarheid van de buurt. Over het algemeen wordt het woonklimaat als voldoende ervaren met een 7,1 gemiddeld. Het zijn dan ook minimale verschillen op dit gebied en de grootste zijn het woonplezier voor één oudergezinnen (14% geeft een 4.0 of lager) en 60 tot 74-jarigen (7% geeft een 5.0 of lager).

Veiligheidsbeleving

Veiligheidsbeleving

De gemeente Woudenberg scoort in 2017 een 7,9 op het gebied van veiligheidsbeleving, wat een kleine toename is ten opzichte van 2015. Deze score is opgebouwd uit twee sub-scores: 1. Sociale overlast en 2. Veiligheidsgevoel. Elk van deze scores is opgebouwd uit een aantal enquêtevragen.

De vragen zijn gericht op de veiligheid in en van de buurt en buurtbewoners. Hierbij is rekening gehouden met verschillende delicten en voorvallen, maar het gaat vooral om de beleving van de buurtbewoners. Sommigen groepen hebben een negatievere veiligheidsbeleving dan andere, waarbij de gemeente een prominente rol kan spelen in het verbeteren van deze beleving.

Voor de groep één oudergezinnen (7,0) scoort het laagst op het component veiligheidsbeleving, desondanks scoren zij hoger dan in 2015. De groep alleenstaanden scoorde in 2015 als één van de hoogste (8,0) en scoort in 2017 een stuk lager (7,5).

Verder blijkt dat vooral 30 tot 44-jarigen (8,1), 75 plussers (8,1) en gezinnen met kind(eren) (8,2) het hoogst scoren en een positievere veiligheidsbeleving hebben.

Uit de grafieken blijkt dat groepen verschillend scoren op het component veiligheidsbeleving van en in de buurt. Dit kan leiden tot verschillen in de Sociale Kracht score. Om de reden(en) van deze verschillen te achterhalen, is het noodzakelijk om dit component verder toe te lichten.

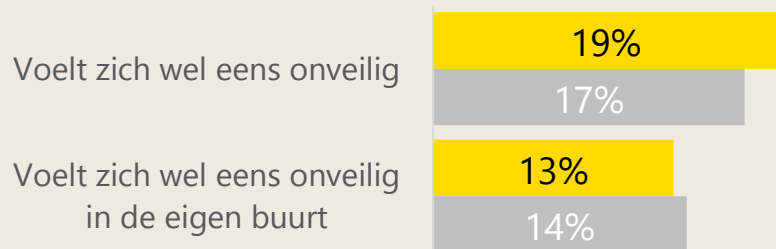

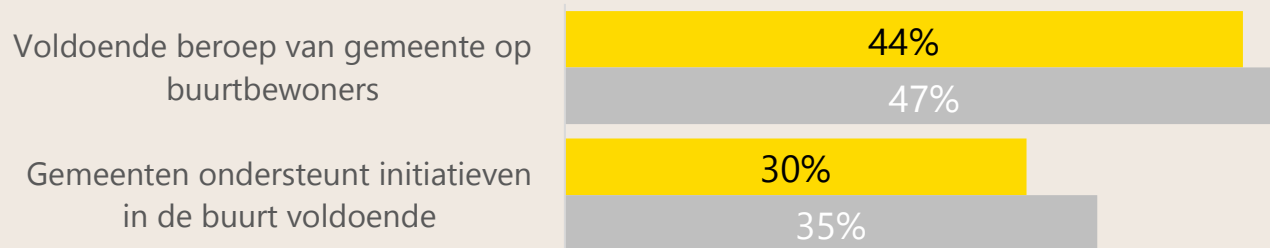
Bouwstenen van Veiligheidsbeleving

Veiligheidsbeleving

De beleving van veiligheid door de buurtbewoners wordt in kaart gebracht door de mate van sociale overlast en het veiligheidsgevoel dat zij in de buurt hebben. Over het algemeen is de beleving van veiligheid bij iedereen hetzelfde, toch zijn er enkele groepen die iets vaker overlast ervaren en een ander veiligheidsgevoel hebben dan de rest.

Percentage respondenten dat zich wel eens of in de eigen buurt onveilig voelt

Percentage respondenten dat van mening is dat buurtbewoners handelen bij bepaalde situaties

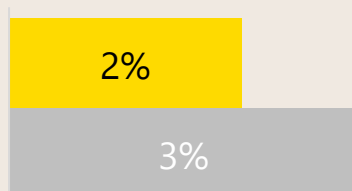
2017 2015

Bouwstenen van Veiligheidsbeleving

Sociale overlast

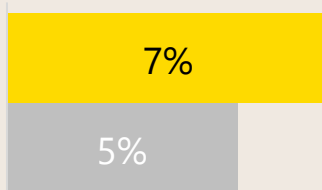
Overlast van buurtbewoners komt in verschillende soorten en maten. Van geluidsoverlast tot problemen met parkeergelegenheden en nog veel meer. Over het algemeen vinden bewoners dat er niet vaak overlast is van omwonenden. Voor een paar groepen komt dit echter iets vaker voor. Eén oudergezinnen (6%) en alleenstaanden (7%) geven vaker aan dat zij vaak overlast door omwonenden ervaren dan gemiddeld (2%).

Veel overlast door
buurtbewoners

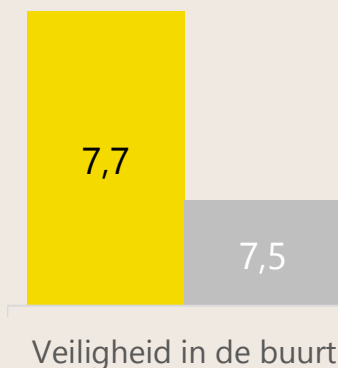

Percentage respondenten dat veel overlast van buurtbewoners ervaart

Veel overlast door
jongeren

Percentage respondenten dat veel overlast van jongeren ervaart

Veiligheidsgevoel

In 2017 heeft de gemeente Woudenberg een 6,9 gescoord op het gebied van het veiligheidsgevoel, wat iets hoger is dan in 2015. Dit is opgemaakt uit de beoordeling van bewoners over de veiligheid in de buurt. Toch zijn hier enkele groepen die iets vaker een lagere beoordeling hebben gegeven. Dit geldt voor de lager opgeleiden (6% een 5.0 of lager), alleenstaanden (7% een 5.0 of lager) en 75 plussers (8% een 5.0 of lager).

Samengevat

De enquête onder bewoners levert een veelheid aan cijfers op. Deze zijn van belang om vinger aan de pols te kunnen houden van de samenleving en bieden inzicht in hoe Woudenberg er voor staat als het gaat om zelfredzaamheid, eenzaamheid, participatie en inzet voor de buurt en buurtbewoners. Uiteindelijk gaat het erom om hieruit af te leiden of er op zwakkere punten verbeteringen zichtbaar worden (door inzet van beleid), wat de aandachtspunten zijn voor de toekomst en aan welke bewonersgroepen meer aandacht moet worden gegeven. Hieronder zijn de meest opmerkelijke bevindingen samengevat.

Zelfredzaamheid

De zelfredzaamheid van inwoners van Woudenberg is gemiddeld genomen goed. De meeste problemen doen zich voor bij de lichamelijke en psychische gezondheid en bij administratieve of financiële taken. Met name onder ouderen, lager opgeleiden en alleenstaanden komt het vaker dan gemiddeld voor dat mensen op deze punten problemen ervaren.

Participatie

De score voor participatie is iets hoger dan in 2015. Dit is vooral toe te schrijven aan de toename in het aandeel bewoners dat aan het werk is, onder invloed van de economische groei. Dit is niet ten koste gegaan van het aandeel vrijwilligers, want ook daar is sprake van een lichte toename. De doelgroepen die de aandacht trekken zijn (oudere) alleenstaanden en jongeren. Jongeren scoren vooral lager als het gaat om vrijwilligerswerk. Ouderen zijn uiteraard niet meer aan het werk.

Mate van eenzaamheid

Vergeleken met 2015 is de mate van eenzaamheid wat toegenomen, doordat het aandeel inwoners dat mensen om zich heen mist, leegte ervaart en/of zich in de steek gelaten voelt is toegenomen. Het gaat dan vooral om éénoudergezinnen en met name om oudere alleenstaanden. Gelet op de toenemende vergrijzing is dit voor de toekomst een aandachtspunt. Het bevorderen van sociale cohesie en van vrijwilligerswerk onder jongeren zijn mogelijkheden om iets te doen aan de toenemende eenzaamheid onder ouderen en alleenstaanden.

Financiële Zelfredzaamheid

Jongeren tot 30 jaar scoren op deze component onder het gemiddelde, maar daar ligt niet het probleem, omdat zij nog in opleiding zijn of net een eerste baan hebben. Groter is het probleem bij éénoudergezinnen die vaker (zeer) moeilijk rond kunnen komen, een relatief laag inkomen hebben en hoge kosten moeten maken. De verschillen in inkomsten wegen vooral voor vrouwen het zwaarst.

Leefbaarheid

Over de leefbaarheid in Woudenberg zijn de meeste bewoners tevreden. Er zijn enkele vaak terugkomende aandachtspunten, zoals het onderhoud van de openbare ruimte, een tekort aan parkeerruimte en voorzieningen voor kinderen en voor jongeren. Het zijn dan ook vooral éénoudergezinnen en gezinnen met kinderen, die deze problemen ondervinden. Ouderen bekommeren zich meer om de nabijheid van winkels en de begaanbaarheid van wegen, trottoirs en paden.

Sociale samenhang in de buurt

Op hoofdlijnen is sprake van een lichte vooruitgang op het punt van de sociale samenhang in de buurt, doordat het toezicht vanuit de bewoners in de buurt is toegenomen en inwoners zich vaker willen inzetten voor de buurt. Vooral jongeren en (oudere en jongere) alleenstaanden zijn echter minder betrokken bij de buurt en de buurtbewoners en scoren daarom lager op sociale cohesie. Jongeren geven wel aan dat zij zich in de toekomst vaker willen inzetten voor de buurt. Dit zou voor alleenstaanden ook een oplossing kunnen bieden. Door de betrokkenheid bij de buurt ook voor deze groepen te vergroten kan de samenhang en cohesie worden vergroot en hiermee kunnen impliciet verbeterlagen worden gemaakt als het gaat om eenzaamheid en veiligheidsbeleving.

Veiligheidsbeleving

De score van de veiligheidsbeleving is vooral voor één oudergezinnen en alleenstaanden lager dan gemiddeld. Zij ondervinden vaker overlast van jongeren en buurtbewoners, durven hier minder vaak iets aan te doen en hebben ook minder toezicht op en betrokkenheid bij de buurt. Vooral alleenstaanden blijken hierdoor ook een lager veiligheidsgevoel te hebben en krijgen minder hulp van burens.